

Varpin

Redakcija

Varpo ir Ukininko

Redakcija

# VIENYBE LIETUVNIKŲ

## Literatūros, mokslo ir politikos sanvaitinis laikraštis.

Nr. 36.

Plymouth, Pa., d. 9 Rugsejis (September) 1903 m.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER AT THE POST OFFICE AT PLYMOUTH, PA.,

Metas XVIII.

ESTABLISHED 1886  
The Lithuanian Weekly  
„Vienybė Lietuvnikų“  
Published every Wednesday at Plymouth, Pa.

Executes all kind of Job Printing and translating in all modern languages.

Subscription \$2.00 per year.

All communications must be addressed:  
**J. J. Pauksztis & Co.**  
224 EAST MAIN STREET  
PLYMOUTH, PA.

UŽDĖTAS 1886 metų  
NEDELINIS LAIKRASČIUS  
„Vienybė Lietuvnikų“  
išseina kas Sėdėda Plymouth, Pa.

Prenumerata ant metu:  
Amerikoje ..... \$2 00  
I kitas szalis ..... \$2 50

Prenumerata turi būti lez virszaus apmokėta, nes įstatymai draudžia po bausme sluntnėti neapmokėtą laikrasčį.

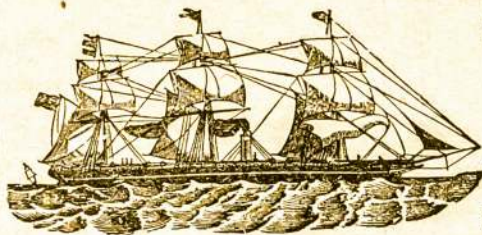
Razant apie permainymą adresu, būtinai reikia atsiųsti ir senąjį adresą. Kas maloni apsipazinti su szituo laikrasčėju, gali gauti, pareikalavę, du numeriu dovanai.

Reikalaujantiemes knygu katalogą pristuncziam dovanai.

Pajieszkojimai: garsiniant vieną sykį 50c.  
" " du sykiau 75c.  
" " trie sykiaus 1.00

Pinigai sluncziasi per MONEY ORDER arba registravotose gromatose ant szituo antraszo.

**J. J. Pauksztis & Co.**  
224 E. Main st.  
Plymouth, Pa.



Neikite pas svetimą, bet pa  
**V. G. Sava**  
„Saloon“ 13 S. Penn. Ave.  
WILKES-BARRE, PA.  
Puiki degtinė ir alus! kvie-  
cziam lietuvius.  
Czla gausi pigiausias laivakortes ir  
pigiai nusiųsi pinigus i visas svieto  
dalis.



### Gyvastis užtikrinta.

**Dr. Albertas Kaufmanas**

Europiszkas ir Amerikoniszkas specialistas, ir draugas mainieriu užtikrina iszgydymą koznos ligos, vyru privatisziskas ligas, moterių ir vaikų.

Dr Kaufmanas praktikavojosi daugelį metų szpitolėse ir turi diplomus Maskolijos ir Amerikos ir jis pasakys tavo kalboje kas per priezastis ir kaip iszgydyti. Tukstančiai žmonių tapo iszgydyti ir apsaugoti nuo amerikoniszko peilio.

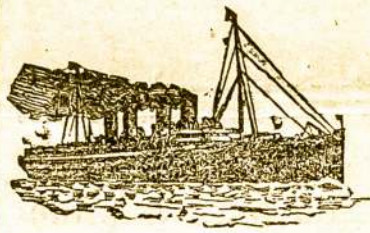
Nereikalaujote siusti pinigų visokiems prigavikams, kurie garsinasi gydą visokios ligos, kurie tiktai dideliu pinigų isztraukia o nesuteikio jokios pagalbos. Atminkite, jog toki daktarai nematydami ligos, negal joku budu pagydyti.

Ofisas: 43 S. Washington, str.  
Wilkes Barre, Pa.

TELEPHONE { 578 M. Bell  
1005 Peoples.

Ofiso valandos nuo 8-10 isz ryto, nuo 2-4 po pietų, nuo 7-9 vakare.

Telefonas 8 S.  
**P. V. Obiecunas,**  
1118 Carson str. S S. PITTSBURG, PA



Parduodu Laivakorte ant visokių linijų irszinciu pinigų i visas dalis svieto Doviernastie (pavedimus rezutu) atlikimui reikalų su Maskolijos valdzia. Iszmainau visokius pinigus ont amerikoniszku ir t. t. Darau apsergėjimus nuo ugnies (Fire Insurance) ant visokių daiktų. Jeigu kurį atkeliavusį užlaikytų kastlelgarnėje, tegu szauklasi prie mane, o asz jį iszliuosuosiu. Lietuviai kreipkitės pas savo tautietį, o būvite užganėdinti.

### Mėsinyczia Marcin i Antoni Szarejki,



Užlaiko kasdien szviežią mėsą, kiau-lieną, verszieną, jautieną, avinczieną, kumpiai szviežį rukyti, deszrų visokių galima gauti dideliu pasirinkime.

teipogi užlaikau mil-tų, cukriaus, kavos, arbatos, žuvų, silkių, surio ir visko kas tikt yra reikalinga žmogui dėl maisto ir už pigesnę prekę nei kaip pas kitus visi pas **M. i A. Szarejki,**

220 E. Main Street,  
PLYMOUTH, PA.

Daugiau kaip 30 metus iszmcgintas!  
**Dr. RICHTERO**  
wisam swietul zinomas  
„ANKER“ (Inkarinis)  
**PAIN EXPELLER.**  
yra geriausia gyduole nuo  
**Rheumatizmo,**  
Neuralgijos, Sausgelos,  
Strenu Skaudejimo ir tt.  
ir wisokiu Rheumatiszku  
skaudejimu.  
uz 25c. ir 50c. pas wisus  
aptiekorius arba pas  
**F. Ad. Richter & Co.,**  
215 Pearl Street,  
New York.

### Temykit!

Praszau visų pažystamų ir frentų kad ateitų pamatyti mano naują sztorą drapanų kur asz turu puikiausiu drapanų, skribėliu, czevery-kų ir visokių mažmozių didziause-me pasirinkime. Kas neužganėdintas isz pirkinio tam sugrazinu pinigų. Prosiname davanai per visa meta. Viena preke.

L. Freedman,  
N. E. Cor. 4-th and S. str.  
Philadelphia, Pa.

Teleponas 352 Plymouth.

### Daktarka. Johanna Želviene.

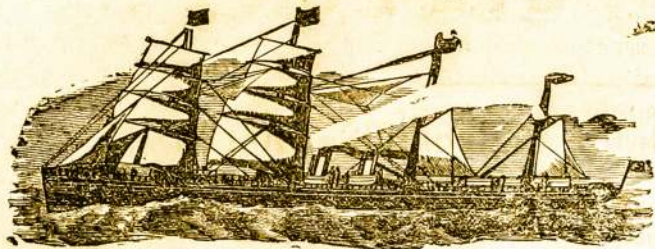
Vienintėle lietuviszka daktarka gydo visokias ligas. Offisas ir gyvenimas: ant kampo Centre Ave. ir Church ulyczių. PLYMOUTH, PA.

Offisas { nū 7 iki 9 ryto,  
atidarytas { nū 12 iki 1 po piet,  
nū 6 iki 8 vakaro.

Priima į savonamus ant tamtikro laiko gimdyves (moteris palage) ir suteikia joms pagelbą ir gerą prieziurą.

„Vienybės“ redakcija telephonas (PEOPLE'S telephon) 7145.

**Max Kobre**  
**Litewski i Polski BANK**  
 40 Canal Str.,—142 Division Str., New York  
 Filija 81 Grand st. Brooklyn, N. Y.



Frieteliai! dūdu jums žinią, kad mes pardūdam Szifkortes ant visų greičiausių laivų už pigiausių prekę. Esu užtvirtintu agentu ant linijų North German Lloyd Bremeno; Hamburg Amerikan Line Hamburgo; Red Star Line, Antverpo ir Nitherlands Lines Roterdamo. Siuncziamė pinigų, kuriūs jusų prieteliai gauna į 15 dienų. Musų kantoroje galite susiznekėti lietuviszkai ir lenkiskzkai. Ateikite ir persiliudikite, kad mes per 52 metus su kožnu apsiėjome teisingai. Teiposgi pardūdame tikietus ant visų geležinkelių Amerikoje ir Europoje.

Duodam žinoti kad mes priimam pinigus į depositą bankos ir mokam po 3½ procentus ant metų. Procentą tik tą mokam nuo 50 dolerių ir višzaus, ale kad buva padėti ne mažiau kaip 6 mėnesius. Padėti ir iziminti gali kožną dieną nuo 9 ryto iki 2 po pietų, ir nuo 4 iki 8 val. vakare.

**Ar norite uzlaikit plaukus ant galvos?**

Ar slenka plaukai? Gal pleiskanų yra?  
 Ar galva plika? Ar ant veido yra papuczkai?  
 Ar norite gaut gerą rodą kaip izsgydinti ligas?

Jeigu plaukai slenka ir randasi pleiskanų, tai yra ženklų kad galva pasilikis plika už kelių mėnesių jeigu nesigydysi. Gvarantuojam pagelbēt.

**Jau 10 milijonu žmonių butu nuplikę.**

Jeigu nebūtų vartoja „Prof. Brundzas W. H. G. pro Capillus Morbus“. Vartojo po tuom vardu gyduoles karalei, ciesaoriai, daktarai, sudzios, advokatai, ministeriai ir kunigai, teiposgi gal vartoti ir darbininkiszka kleša žmonių, nes jų daugiausia slenka ploukai izs daugel rupeszių ir nežino kaip plaukus uzlaikyti, o teiposgi ir izs daugel kitų priezaszių. Kas nori gali ateiti po No. 343—5th Ave. New York, arba į didziausią aptieką ant Bedford Ave. ir S. 2nd str. Brooklyn. Telephone call 1304 Williamsburgh

Jeigu kas norētu per gromatas informacijas gauti, tai tegul pasraszo trumpai ir aiskiai ko reikalauja ir kokios rodos, o gaus greitą atsakymą su rodą DYKAI ką reikia padaryti. Norinti klausiti rodos raszyki pas:

Address to **J. M. BRUNDTA Co., Chemists,**  
**NEW YORK & BROOKLYN, U.S.A.**

**Didele krautuve**  
**IR KARZIAMA.**  
 Kas nori gero tavoro gauti ir skānaus gėrymo ragaut, tegul atsilanko pas **Joną Žukaucką**  
 Plymouth, Pa.

**Boston Shoe Store**  
 63 E. Main st. PLYMOUTH, PA  
 Didelis izspardavimas jau prasidėjo. Viskas turi buti izsparduoti dėl stokos vietos žieminiam tavorui, teipgi darome naujus ir taisome, nepamirszkite vietos.

**PLYMOUTH NATIONAL BANK.**  
 6 East Main st. Plymouth, Pa.  
 KAPITOLAS.....100.000  
 PERVERSZIS.....20.000

Tris procento mokame ant padētų pinigų. Bus izsmokėta ant kiekvieno pareikalavimo. Geriausei užtikrinta urėdiszka banka.  
 John R. Powell, Prezidentas.  
 John J. Moore, Vice-Prezident.  
 R. J. Faust, Jr. Kasierius.

**Skaityk su atyda!**



Pirmas Lietuviszkas **BRAVCHAS** Suvienyose Valstijose Sziaurinė Amerikos, kuriame izsdirba geriause **ALŲ PORTERĲ** ir **ELIŲ**.

Nes yra daromas izs grynų javų ir geriausių apfinių, norint ir geriant truputį užsilinksminti bet galvos neskauda, nes jame nėra jokių primaiszytų kvarbų nė prozky.

Todėgi perkantieje ir pardavėjai (karcziampnkai) visados reikalaukite Lietuviszko alaus: — viena jog yra geriausias alus, antra teip darydami suszelpsite savo Vientauczius lietuvius.

**Polish-Litkuanian Brewing Co.**

DANVILLE, PENN., A.

Telephone 2292 Williamsburg.  
**A. W. Žaliauckas,**  
 Graborius Brooklyno Liet. Parapijos  
 227 Berry st. Brooklyn, N. Y.

Tarpe Grand ir N. 2nd str.  
 Laidoja mirusius ant visokių kapinių; baleamavoja ir sprėdo lavonus iki įdėjimo į grabą; parsamdo karietas vestuvėms, krikosztynoms ir pasivažinėjimui pigiaus negu kitur.  
 Lietuvisz New Yorko, Jersey City, Maehhet ir apilinkės atsiszaukite teleponu Lietuviszka, o busit užganėdinti visame.

**Lietuviszka karczema**  
**B. Ramanauckol**  
 938 S. 2-nd st.  
 Philadelphia, Pa.

Uzlaikau geriausias gerimus szemia mieste todėl vientaucziai ne pamirszkit atsilankyti o visados busite užganėdinti.

**SPAUSTUVE**

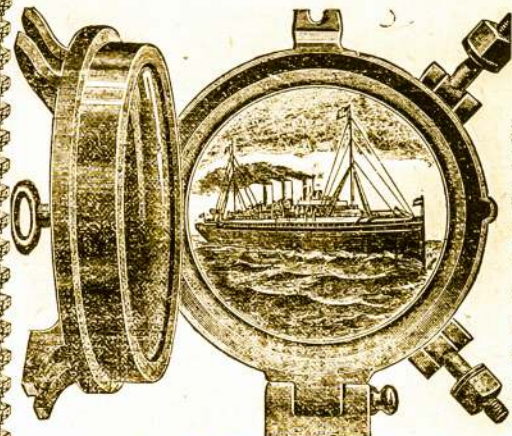
**„VIENYBĖS LIETUVNINKU“**

Spausdinasi visokios knygos, konstitucijos draugystėms, apgarsinimai, tikietai, bilos, gromatos ir kiti visoki darbai.

Darbas atliēkamas yra greitai ir pigiai

**PARDUODA LAIVAKORTES**

Ant visų geriausių kelių ir greičiausių laivų.



**Siunczia pinigus**

į visas svieto dalis greitai ir pigi. Norinti kad pinigai siuncziami į tėvynę neprazūtų ir kuo greičiausiai nueitų, tegul kreipiasi po sziuom antraszu:

**J. J. Pauksztis & Co.,**  
 224 East Main str. PLYMOUTH, PA.

**PERŽVALGA.**

— Nuo ateinančių naujų metų Kauno gubernijoje bus įvesta nauja sistema policijos, kur bus net į 50 apskričių padalinta. Policijantais ir vyresnieisiais bus leista ir katalikams būti—be abejonės sumaskolėjusiems.

— „Lietuva“ raszo, jog „Chicago Record-Herald“ vieną kartą patalpino apie lietuvių straipsnį, kuriame parodė, kad lietuviai dar tebegarbina šventus aržuolus, o kitą kartą paraszė jau augsztai pakilusius, kulturiszkus, su kunu ir duszia pasiszventusius dėl savo tėvynės, ir net, beveik Chicagos kiekvienas lietuvis mokas po \$1,50 į tautiszka draugystę ant pavargusių mokslaeivių; toliaus apsipazinę su veikalais garsių angliszku rasztininkų; lanko muzėjus ir dailos vietas, vieszus knygnus.—„Lietuva“ užtėmyja, kad tokių gerų pusių pas Chicagos lietuvius nėra.

— „Katalikas“ antru sykiu ragina Chicagos lietuvius prie padavimo miesto valdziai praszyimo parupinti į vieszą knygną lietuviszką rasztų.—Lietuviszkos knygos ir laikraszcziai į vieszą knygną butų tuojaus parupinti, jeigu tik lietuviai lankytsi skaitinyccioje, vietoje karcziamose su alkunėms barus sziruoti. Ant praszyimo gal miestas ir paru pinti, bet jų niekam neskaitant ir vėl turės paszalinti idant neužimtų dovanai vietas. Ar szis „Kataliko“ raginimas atnesz naudą, pamatysime. Abelnai Chicagos lietuviai yra atsilikę tautiszakai bendruose reikaluose toli, toli nuo kitų lietuviszkų kolonijų.

— Chicagoje susitverė komitetas rinkimui aukų ant Ramygalos bažnyczios. Mums vienok rodosi, kad tas komitetas neturi reikalingų paliudyjimų ar sutarimų, ir priegtam aukos mums yra reikalingesnės isz-

leidimui knygų, szelpimui kankintinių ir mokslaeivių, kuriuos tik retas suszelpia su skatiku, o ant bažnyczijų visuomenė duoda daug ir be kontrolės. Mums mokslo reikia nemažiaus už bažnyczios. Nuo žinovų vėl turime žinias, kad tas komitetas renka nuo lietuvių aukas lenkų delegatams, kurie negal isz Romos sugrįžti, o kurie nukeliavo lenkiszko vyskupo maldauti, bet neiszmaldavo. Tame ypatingai lietuviams nepriderėtų szelpti lenkiszku reikalų.

— Rugsėjo 6 dieną S. L. A. 7 kuopa isz Pittston, Pa. parengė dainų ir kalbų vakarą p. Andriusio svetainėje. Lietuvių ir lietuvaiczijų prisirinko kupina svetainė, nes kn. Szedydis bažnyczioj apgarsino ir net S.L.A. kasos stovį parodė. Dainavo Dr. V. Kudirkos Dainininkų draugystė isz Plymouth, Pa., o kalbėjo P. Mikolainis, M. Valentinaviczius, P. Paseckas ir J. Kazakeviczius. Aukų tapo surinkta \$5,08, kurias paskirta per pusę kankintiniams ir mokslaeiviams. Tvaraka buvo kuoni gražiausia isz vaikius vaikus, kurie isz lauko pusės per langus lindo, barszkinio, rėkė pagal pamokinimą tėvų, apie kuriuos Kristus pasakė, jog vaikielių papiktintojams girnų akmenį pririzsus nuskandinti. Ant gatvių vaicszecziojant buvo girdėti grāsimai, vienok nepasisekus Edwardsvilėj ir Wilkes-Barre svetainėje buvo tyka.

**Isz Lietuvos.**

**Senapilėje, Suvalkų gub.**

Yra vienintėlis visame svietė kunigų Marijonų kliosztorius, įsteigtas XVIII. szimtmetyje. Jie neszioja baltus rubus ir tuom atsiskiria nuo kitų kunigų. Kaip girdėt, dabar jau baigiasi Marijonų dienos. Valdžia nutarusi 3 užsilikusius paskutinius

Marijonus perkelti isz Senapilės į kokį kitą kliosztorių, o kliosztoriaus vietoje padaryti paprastą kleboniją, dalį gi kliosztorinių triobų pūvesti bene mokykloms. Taigi Marijonams galima jau raszyti posmertinį atminimą. Lietu vai jie labai mažai gero padarė per szimtą ir kelias deszintis metų savo gyvenimo, užtat jie visi buvo akiai prisiriszę prie lenkystės ir per lenkmetį 1863 m. keletas jų tapo maskolių valdzios isztremti į Maskoliją ar į Siberiją. Pasilieka po jais Senapilieziams atminimui gana gerai pastatyta ir aptaisyta murinė bažnyczia, gerai aptvertas bažnytinis szventorius ir kapinės — daugiausiai kunigo Senkaus ru peszciu viskas padaryta. Beto, kaszinkas patarė vieną kartą iszleisti perspausdintą isznaujo kunigo Brundzos Lementorijų. Tai yra turbūt vienintėlis kunigų Marijonų lietuviszkas darbas. Teisybė, reikia pripazinti, kad didelė diduma kunigų Marijonų buvo vis mažo mokslo.

Ant bažnyczios virsziaus esąs kliosztorinis arkyvas, apie dvejetas vežimų apdulkejusių supelėjusių papuvusių knygų, raszytų ir spausdintų, kurios guli didelėje netvarkoje. Kad kas perziurėtų, gal ir rasztų szį-tą akyvo isz vietinės praieitės.

**Isz Vilniaus vyskupystės**

tapo mums atsiųstas vertimas (isz rusiszko) akyvo raszto kun. Szaparos, kuris parodo liudną padėjimą lietuviszkų parapijų Vilniaus vyskupystėje. Szitai isztisas vertimas to raszto:

**Apskelbimas**

*Vilniaus Rymo-Katalikų Dvasiszkajai Konsistorijai Lidos Vikarijaus kunigo Szaparo nuo visų lietuvių.*

Mano didžiai lenkiamoji augsztesnėji dvasiszkoji valdzia antrą kartą atstatė manę

nuo lietuviszkų parapijų klebonystės: Kalvių (Trakų pav. ir dekanato) ir Labonarių (Szvenczionių pav. ir dekanato) ir paskyrė baltrusiszskų parapijų vikarijų, nors asz nesu niekuo prasikaltes.

Nepaisydamas to ir visuomet budamas paklusnus dvasiszkajai vyriausybei, lygszioliai kentėjau ir tylėjau, tik Dievui pavedžiau savo nuoskaudą ir laukiau patogesnio laiko, kad atvirai apskelbcziau savo kaneczia. Sztai toks laikas atėjo.

Dvasiszkoji valdzia atkakliai atmetė Vilniaus lietuvių praszymą, 4 d. spalį 1898 m. raszytą. Nuo to laiko arsziai emė persekioti lietuvius kunigus, spausiti visus lietuvius, nuolatai niekinti jų ritualiszkają (bažnyczios) kalbą. Pritruko lietuviams kantrybės. Pati dvasiszkoji vyriausybė privertė juos atvirai, stacziu keliu, jieszkoti visuose atvejuose teisybės. Taigi ir asz pasirįžau nuolankiai atsikreipti į ją ir, maldaudamas ją teisybės, apreikszi savo nuoskaudas ir kanczias.

Pirmą kartą atstatytas nuo klebonystės isz Kalvių buvau pas musų vyskupystės p. Administratorių, norėdamas ypatiszškai pasiteirauti ir su juo pasikalbėti dėl mano atstatymo. Tada kunigas Administratorius prie manęs ir prie kunigo Szkeno, keturiems Kalvieziams su aszaromis praszzant jo paskirti jiems kunigą lietuvių ir leisti melstis Dievui Kalvių bažnyczioje prigimta kalba, t. y. lietuviszka, teip atsiliepė (lenkiszškai): „mano mieli, jei nemokate lenkiszškai ir nesuprantate, tai nedidelis daiktas: nevaikszciokite bažnyczion ir į iszpažinti; asz uždarysiu bažnyczia, o parapiją priskirsiu prie kitos — tai ir bus galas“, o į manę atsikus tarė: „jei tu drįsi dar lietuviszškai kalbėti su žmonėmis, tada asz tau atimsiu kunigybę“. Tai atsitiko liepos mėn.

da!  
kas BRAVORAS Se.  
tijose Sziaurine  
ne iszdriba geria  
IRI ir ELIŲ.  
vas isz grynų jūr  
nių, norint ir ge  
silinksminti bet gal  
la, nes jame nėra  
iszytų kvarbų ne  
erkantieji ir par  
reziarnikaj) vau  
krite Lietuviszko  
ydami suszelpie  
Co.  
N.N.A.  
karczema  
iauckol  
nd st.  
idelfia, Pa.  
gerimus szem  
ziai ne pamirs  
dos busite už  
U"  
ystėms,  
i.  
laivu.  
czia  
gus  
eto da  
ir pi  
ti kad  
nezia  
ę ne  
kuo  
ai nu  
krei  
iuom

1897 m. Verkuose.

Toks Administratoriaus — tuomet kandidato į vyskupus — pasielgimas ir atsakymas — didžiai pažeidė mus, kaip stabu isztiko, o man, tada dar jaunam kunigui, visai nepratusiam ir niekuo neprasikaltusiam, ypacz giliai į galvą įsidede. Tas atsitikimas buvo didžiausia priežastis, todėl paskutiniu laiku asz, *baltrusiszkųjų parapijų* kunigas, pirma Drujos vikarijus, paskui Grauziszkųjų klebonas, patapau nebetikusiu silpnu žmogum, kaip jus sakytumėte, tai yra *litvomanu*, nors asz nustojau buvęs *lietuviszkųjų parapijų* kunigu.

Toliaus, nēr ko stebėtis, jog kartais jaunieji vikarijai ne visai gerai elgiasi: juos dažnai isztvirkina ir sugadina, matytis, seniai klebonai, kurie yra visoko partekę, turtingi, gudrų, veidmainiai, kai—kurie turi šeimyną (paczią, vaikus \*) ir kunigų dėkanų rupesčiu apdovanoti medaliais ir orderiais. *Pamittias omnium si tacuisses philosophus fuisses*, t. y. kad užleptumei visų šeimynas filiozofu pataptumei. Bet asz, budamas lietuviszkųjų parapijų klebonu visai ir niekuo neesu prasikaltęs, taigi nepriderėjo mesti į manę apkaltinimo akmuo, kaip Iszganytojas sako.

Augszezius minėtoji istorija sako: *discite vos omnes, qui iudicatis terram, quomodo gerendum sit vobis cum iuvenibus, et non jacete primi lapidem, cum et ipsi sitis etiam homines peccaminosi*, t. y. visi mokykitės, kurie teisiatė (sudyjate) szalis, kaip privalote elgtis su jaunaisiais kunigais, nemeskite pirmi akmenis, kadangi patįs esate teip-pat nusidėję žmonės. Taigi galima drąsiai tarti: „*vastatione vastata ist terra et non est iuventus, praesertim nostris temporibus*, t. y. szalis niokote suniokota ir jaunumenė papiktinta, ypacz mūsų gadynėje“.

\*) Vertėjo paaiskinimas.

Pasakyta: „mylek savo artymą kaip pats savę“. Tuotarpu nepildo to: prieszingai matytis ir girdėtis visur ir daugelis atsitikimų patvirtina, kaip dvasiszkoji vyriausybė baisiai persekioja, varžo ir niekina visą, kas tik yra lietuviszka. Visur girdžiu, kaip lenkai vadina manę ir visus mano tautiecius litvomanais. Bet dovanok, dovanok, jiems Vieszpatie tą nuoskaudą ir aptarmą, nes nežino ką kalbą ir ką darą. Asz visai nelitvomanas, asz esu kaip ir kiti lietuviai. Ar norite žinoti, isz kur pakilo tariamoji litvomanija, koks asz pirma buvau, o koks dabar? Atvirai pasakysiu visą teisybę, nieko neslėpdamas, nes atėjo laikas man kalbėti. Litvomaniją, jeigu ji yra szioj pasaulėj, pagimdė poliomanija arba lenkomanija. O asz, kaip augszezius parodyta, sziuo bei tuo sužeistas ir aklas nusidėjusios žemės keleivis, besėdįs szalyje kelio, kurio ejo mielaszirdingasis Samarietas, asz szaukiąs ir meldžiąs susimylejimo, *quod et consecutus sum*, paskui jį ir ejo atsikėlęs.

O dabar asz nemokąs kalbėti Maizieszius, silpnas pie-menėlis Dovydas, ganąs Vieszpaties avis, uolus pildytojas įstatymų, įjeszkąs visur, pas visus ir visame siauros teisybės, anot vieno gerbiamojo mūsų dijecezijos Praloto: „*verus Israelita Mardocheus, in quo non est dolus neque aliqua fraus*, t. y. ynas Izraelita Mardochejus, kuriame nėra nė vyliaus nė kitokios veidmainystės, asz besėdįs prie savo giminetės (Lenkijos) durų, maldaujās ir be atlaidos prasžąs jos susimylejimo ir teisingo elgimos su nuvargintais ir baisiai isz visų szalių prispaustais mano broliais lietuviais.

Taigi atsimindamas žodžius: „praszykite, o bus jums duota, klabinkite, o bus jums atidaryta“ — kreipiuosi į augszes-

niąją valdžią ir nuo visų lietuvių vardo nuolankiai prasžau ją buti teisinga mums; be to prasžau visus gerbiamojus pralotus, kanauninkus, dėkanus, klebonus, vikarijus, žodžiu sakant, visus kunigus teiktis mokyti vienas kitą artymo meilės: kas Ciesoriaus — Ciesoriui, kas Dievo — Dievui; kas lietuvio — lietuviui, kas lenko — lenkui. Lietuviams duokite pilną jų prigimtosios ritualiszkosios kalbos laisvę Dievo namuose, o kunigams prisakykite užlaikyti ir saugoti tą laisvę. Skirstykite lietuvius kunigus tiktai į lietuvisz kasias parapijas, o lenkus — į lenkiszkasias ir baltrusiszkasias. Toliaus prasžau butinai patarti ir net vieszai prisakyti visiems gerbiamsiems dėkanams, klebonams, filialistams ir vikarijams grynai lietuviszkųjų parapijų neniekinti ir nepersekioti prigimtosios lietuviszkos kalbos, o prieszingai, laikyti visas maldas, kaip antai: Evangeliją skaityti, pamokslus sakyti, visas Szv. Sakramentų apeigas apvaiszczioti, giedoti rozanczių ir kitas bažnyczios giesmes, prigimtąją, ritualiszkają „*lietuviszka kalba*“, o grynai lenkiszkoje ir baltrusiszkoje parapijose — lenkiszka.

Ja XX amžiaus civilizacija, apszvietimas ir politika reikalauja, idant visa dvasiszkoji valdžia prisilaikytų tokios tvarkos ir žiurėtų teisybės. Jei augsztesnėji dvasiszkoji valdžia teisingai elgsis su visais, tada kaip bematant isznyks tarp mūsų neapykanta: poliono — arba lenkomanų ir litvomanų. Tas ir jis — litvomanai, o tu, anas ir jus — visi lenkomanai. Tuomet visa isznyks negeistinas tautų įnirtimas, prasidės abiejų tautų meilė ir bus santaika tarp dvasiszkozios, užstos bažnycziose ramybė. Tada isztiesų bus galima pasakyti sziais žodžiais: „*O quam bonum et jucundum*

*est habitare, fratres, in unum!*“ t. y. kaip gera ir malonu gyventi, broliai, vienybėj. Tada iszvys visos pasaulės giminės, jog mes tikrai esame Vieno Dievo Tėvo sunys!

O kitaip esant reikia bijotis, idant Vieszpatis Dievas, mūsų puikybe, atkaklybe ir kitokiais mūsų nusidėjimais užrustintas, nesiteiktų atsiųsti mums puikaus ir atkaklaus Faraono, Galijato, Amono ir Oloferno buities.

Užbaigdamas szitą savo „apskelbimą“ nuolankiai prasžau visus szio mano apskelbimo skaitytojus: nesistebėkite, jog asz esu status, atviras ir drąsus raszyti — asz nenoriu veidmainiauti, nes Dievas baudžia puikiuosius ir atkakliuosius, o savo malone apdovanoja nuolankiuosius ir nuszkriaustuosius. Dažnai Vieszpatis laiko už reikalingą daiktą nužeminti turtų pertekusius szios pasaulės galiunus, o isz augsztinti vargšus, elgėtas ir neteisingai prispaustuosius.

Lidos vikarijus

kun. Ignasius Saparas.  
Nr. 606.

12 spalį 1902 m. Lidos miestas.

Szis apskelbimas — raszo p. Vanagėlis — buvęs pasiųstas dabartiniam diacezijos užvežtojų kun. Pranckui, kursai isz tokios kunigo skundos buvo nemažai pasipiktinęs. Sausio mėn. szių metų kun. Szapara, kaipo nenuorama, tapo perkeltas isz Lidos į Jivją, teipogi baltrusiszka parapiją.

(„Varpas“ N. 6—7)

## Politiszkos žinios.

### Suvienytos Valstijos.

Po užmuzimui maskoliszko konsulio Macedonijoje, kada Maskolija nusiantė savo laivus į Turkijos vandenis, amerikoni irgi pradėjo raszyti, ar nevertėtų ir Suvienytoms Valstijoms turēt savo laivų Turkijos pakraszečiuose apgynimui savo reikalų. Amerika veda su Turkija pirklystę, bet

tres, in unum!

ir malonu gyvenybėj. Tada saules gimindė, esame Vieno tųs!  
t reikia bijotis, Dievas, mūsų lybe ir kitolėjimais užrūktų atsiejti ir atkaklaus to, Amono ir

szitą savo olankiai pramano apskelnesistebekeatus, atviras — asz nenones Dievas us ir atkalkone apdosiis ir nužnai Viesalingą daikpertekusius inus, o iszelgėtas ir tuosius.

ius Sapara.

miestas.  
— raszo p. pasijstas os užveii, kursai ndos buęs. Saaun. Szau. tapo vja, teipiją.  
—7)

ios.

jos.  
bliszko kada laivus eriko-ir ne-Val-Tur-gyni-erika, bet

ne tokią, [kokią norėtų vesti. Ji turi Turkijoj savo mokyklas, misionierius, kuriems turkai nelabai prijauczia. Keletas Amerikos ukėsu, tarp jų viens mokyklos profesorius tapo turkų valdžios pasodyti į kalėjimą už agitaciją priešingą valdžiai; amerikoniai labai neužganėdinti isz to, kad Turkija nepripažista mokslo amerikonszkų daktarų ir reikalauja, kad jie iszduotų egzaminą prieš valdžios komisiją, tuom syk kada jie to nereikalauja nuo kitų szalių daktarų ir daleidžia jiems liuosai užsiimt praktika, jei tik pristato savo szalies diplomą. Suvienytos Valstijos senei taikėsi įsikiszi i Turkijos reikalus, bet vis negalėjo rast progos. Staiga pasklido žinia, jog Turkai nuszoę Suvienytų Valstijų vice-konsulį Beirute. Ant tų pėdų prezidentas iszdavė paliepimą laivams plaukti į Syrijos pakraszejus. Ant rytojaus iszsisziskino, jog vice-konsulis nebuvo užpultas, nė suzeistas. Kitą vėl dieną turkų valdžia drauge ir kitų szalių laikraszeziai pranesze, jog visai nebuvo nė szauta į vice-konsulį. Jis vaziauo gatve, kur turkiszka szejmyna szventė naminę szventę ir besilinksmindami szaudė į orą, bet nė į vice-konsulį. Turkijos pasiuntinys Cheksb Bey atsilankė Suv. Vals. departamente, aizskindamas visą atsitikimą ir reikalaudamas, kad laivynė būtų sugražinta. Prizadėjo, jog dalykas bus pilnai isztirtas ir jeigu atsirastų koki kaltininkai, jie busiant sunkiai nubausti. Kas link arezto Amerikos ukėsu, jis aizskino, jog jie yra prasikaltę prieš turkų valdžią, užtai tapo nubausti. Misijonieriams turkai leidžianti pilną liuosybę, o daktarų negalint pripažint, nes Suvienytos Valstijos paczios nepripažista savo daktarų. Pereinant isz vienos valstijos į kitą tur

daktaras sudet egzaminą prieš valstijos komisiją. Kokiųgi budu Turkija gal juos pripažint? O jeigu Amerikos daktarai yra tikrai mokinti žmonės, tai jiems nesunku iszduot egzaminą prieš turkų komisiją. Kalbėjo teipgi ir apie liuosybę tikėjimų, kas esant daleista visoms tautoms, o Turkija turinti pirmybę prieš Suvienytas Valstijas, nes Turkijoj nekepina gyvų žmonių kaip tai daro yankee'sai su muriniais. Neziurint ant stiprumo darodimų, neziurint ant to, jog szovusieje turkai buvo areztavoti, neklausiant kalti ar nekalti, laivynė nuvyko į Syriją ir iszkėlė jurinikus ant kranto apgynimui savo pasiuntinių. Ant Suvienytų Valstijų už tai labai įpykus Vokietija, kuri Syrijoj susitvėrė puikią turgavietę savo iszdarbiams, iszvedė geležinkelį ir rupinasi tik apie palaikymą dabartinio Turkijos padėjimo, kuris yra labai atsakantis vokiečių reikalams. Įlindimas Suvienytų Valstijų reiskia įgijimą žymaus konkurento, su iszlavinta pramone, su didele laivyne, su kapitalu, kuris gali pakirsti visą vokiecijos biznį. Apat to dar Vokietija negal užmirszi to smugio, kurį jei uždavė Suvienytos Valstijos Venezuelos klausime, kur Vokietija nieko nepelnė, tik apturėjo neszlovę isz priezasties įsikiszimo Suvienytų Valstijų su jos mokslu, jog Amerika tur buti dėl Amerikos ir jokia kita szalis negal užimt jos teritorijos. Vokietija nusileido, prarijo pipirą, bet dabar kada Suvienytos Valstijos įsikiszo į reikalus Turkijos, užgaudama Vokietijos pirklystės prietikius, vokiecziai ugnia spiauduo ant amerikonų ir skelbia savotiszką Monroes doktriną, jog Europa tur but dėl europiecių ir Amerika netur tiesos tenai kisztis; iszjuokė atsitiki-

mą su Suvienytų Valstijų vice-konsuliu, sakydami, jog tai tyczia pramanyta vien tik dėl to, kad gauti progą įsikiszi i Turkijos reikalus ir padaryti isz to sau naudą.

### Maskolija.

Atsisakė ar priverstas buvo atsisakyt nuo savo vietos ministeris finansų Witte, kuris iki sziol valdė visą Maskolijos politiką: statė geležinkelius, vedė karę su Kiniais, lino į Persiją, dėjo mutus ir tt. Jo politika ir finansiszkos veikmės per visą laiką turėjo daug priešzininkų, bet visados jis juos pergaledavo. Dabar turbut jau perdaug įsipainiojo skaitlinėse ir priverstas buvo atsisakyti nuo savo urėdo. Didžiausiu jo priešzininku yra ministeris vidurinių reikalų Plėvė, kuris užėmė vietą visogalingo pono ir pergaledo Witte. Jis atėmė nuo jo prieziuros komisija isztyrimui žemdarbystės reikalų, paskui valdymą laivynės, paėmė po priegloba policijos dirbtuvių inspekciją, ant kurių dabar atsisakytis finansų netur jokios valdžios. Teipgi atsisakė nuo savo urėdo ir Kijavo generalgerbatorius Drogomirov dėleitos priezasties, kad jam parsieina vartot kareivius priešzai neapginkluotus žmonės, kaip atsitiko dėl paskutiniuos sumizimus pietinėje Maskolijoje. Tapo pavarytas nuo urėdo ir iszmestas isz kariumenės pulkauninkas Bessarabiszko pulko, kuris atsisakė duot paliepimą kareiviams, kad szautų į straikierius.

### Macedonija.

Žinios apie Macedoniją pareina isz dviejų szaltinių: isz Turkijos ir isz Bulgarijos, ir skiriasi labai savo prasme. Pagal vienas, turkai musza pasikelelius szimtais ir nuramdyti masizto einas pasekmingai; pagal kitas vėl, jog revolucija eina labai pasekmingai,

skaitlius pasikelelių sparcziai auga. Galbut abeji kalba teisybę. Atviram muszj turkai ima virszų savo skaitlingumu ir disciplina. Bet už tai jie negal iszsgaudyt mažų pulkelių, kurie iszsisklaidę po visą szalį. Turkų valdžia urėdiszškai pranesza, jog turkų kariumenė paėmė Klessurą Albanijoje, kuri pirmiaus buvo paimta maisztininkų ir muszjje žuvę du szimtu maisztininkų. Apilinkiniai gyventojai sugrižę prie darbo. Apilinkėse Monastiro bulgarai pergaledo turkų kariumenę. Eugenius Lazaroviez, organizatorius Macedonijos revolucijoniszko komiteto atsilankė Londone jie szkodamas paskolės \$10,000, 000 dėl užlaikymo kariumenės ir tvarkos, nuvertus Turkijos jungą. Viens turtingas amerikietis jam prizadėjęs \$500,000. Pagal jo žodžius Macedonijoje esant po ginklu 18,000 bulgarų. Jų mieris laikytis mažais pulkeliais, alsinti turkų kariumenę ir davot reikalą iki tam kad jie sukiltų patys prieš sultoną. Daugybė bulgarų pereina per rubežių į Macedoniją. Pulkauninkas Jankov perėjo rubežių su 400 žmonių ir turkų sargyba neįstengė jį sustabdyt. Generolas Sonczev, prezidentas revolucijoniszko komiteto teipgi persikėlė isz Bulgarijos į Macedoniją. Kapitono Stajanovo pulkas ties Rakovitzo sugavo 50 turkiszkių kareivių, atėmė ginklus ir paleido. Valdžia žada sutraukti į Macedoniją 400,000 kareivių. Revolucijoniszkas komitetas iszleido atsiszaukimą apie abelną Macedonijos sukilimą, kuriame sveikina kovotojus už liuosybę, giria jų narsą kovoje prieš prispaudėjus ir ragina visus bulgarus imtis už ginklų ir drauge su tais drąsuoliais nuverst nuo savo sprando tironiszkią jungą. 230 albanų atsisakė tarnauti kariumenėj, kurios mieriu yra žudymas pasikelelių; tuos visus

iszagabeno į Smyrną, Mažojoje Azijoje. Apie linkes Salomikos užėmę stiprus maisztininkų pulkai.

### Dalis darbu.

**Syracuse, N. Y.** Mėsininkų unijos sekretorius ir kasierius nuvažiavo į Chicago taikinti mėsininkų darbininkus su darbdaviais, kurie jeigu neiszpildys pirmųjų reikalavimų, tai straikuose net 60,000 mėsininkų.

— Per 1,000 gromatneszių czion suvažiavo iš visų Suv. Valstijų ant metinio seimo.

**Phila., Pa.** 3,000 telegrapistų ir 10,000 geležinkelio darbininkų, Pensylvanijos linijos, pareikalavo pakėlimo algos ir sutrumpinimo darbo laiko.

**Bristol, R. I.** Herreshoff laivų statymo dirbtuvė 3 sanvaites stovėjusi vėl pradėjo dirbti.

**Detroit, Mich.** Stiklinių nejtynčių darbininkams tapo pakeltos algos ant 10%.

**Chicago, Ill.** Ant susivaziavimo plytynčių darbininkų ir darbdavių susitakymas neįvyko, kaip buvo tikėtasi, ir dėlto straikuos 50 plytynčių darbininkai Illinois, Pensylvanijoje, Kentucky, Indiana ir Ohio, reikalaudami pripažinimo unijos.

— 1000 gurbuczių pinigų sustraikavo, reikalaudami pakėlimo algos. 7 darbavietės tapo uždarytos.

**Seattle, Wash.** Czion sustraikavo 600 važuocių, reikalaudami pakėlimo algos ir trumpesnio darbo.

**Scranton, Pa.** D. L. & W. geležinkelio linija statys czion didelę lokomotyvų dirbtuvę, kurios pastatymas kasztuos apie \$1,000,000 ir užims metus laiko.

**Salem, Mass.** 50 kursorių sustraikavo už įvedimą maszių ir paszalinimą keliolikos darbininkų.

**Pottsville, Pa.** Little Colliery kasyklos tapo uždarytos ant nepaskirto laiko ir 1,200 darbininkų neteko darbo. 1,000 darbininkų išvažiavo į Thurber, Texas.

**Chicago, Ill.** Illinois Central geležinkelio telegrafistams ir visiems stocių darbininkams tapo pakeltos algos, visiems sykiu ant \$100,000 per metus ir numaziinta viena valanda darbo.

**Kansas City, Kansas.** 600 kalnakasių sustraikavo Novingor distrikte atmesdami J. Mitchell'io užmąmą dirbti, iki jis su kasyklų savininkais išsderės ką nors. Toje apielinkėje yra pasirengę ant straiko 10,000 kalnakasių.

**Pittsburg, Pa.** Vi-soje apielinkėje prasidėjo darbas stiklų liejinyziose, kur daugelis darbininkų gavo darbą.

**Shamokin, Pa.** Czion tapo uždarytos 4 didelės angliu kasyklės ant nepaskirto laiko, dėlėi pertekliaus perdaug prikasty angliu. 5,000 darbininkų neteko darbo.

**Boston, Mass.** Visoje Naujoj Anglijoj pradėjo dirbti medvilnės iszdarbystės pabriuose, kur gavo darbą 25,000 darbininkų. Keletą sanvaiczių atgal visi tie pabrukai buvo sustoję neva dėl stokos medvilnės.

**Philadelphia, Pa.** Firmos John & J. Dobson di-vonų audimo dirbtuvėje pradėjo dirbti, kur 2,200 darbininkų pradėjo dirbti nieko nelaimėję straikuodami.

### Išz Amerikos.

**Verguvė.**

Troy, Ala. Suvien. Valstijų komisorius isztyrė, jog M. Priestwood, savininkas terputyno pabruko laikė verguvėje 3 darbininkus, kuriuos plakė ir badu marino už neatlikimą užduoto darbo. Tų darbininkų

szeimynos, viso 10 ypatų, teipgi kentė badą, nežinodamos, kur yra jų tėvai. Priestwood tapo pastatytas po kaucija ir paduotas prisaikintųjų sudui.

**Tur 13 vyrų.**  
Kokomo, Ind. J. Pohlman apskundė į sudą savo paczią reikalaudamas atsiskyrimo. Skunde Pohlmanas iszrodė, jog jo pati turinti net 13 vyrų, isz kurių 8 yra valstijoj Ohio, o 5 Indianoj. Moteriskė yra apsiėmusi pralenkti visokias poras turėjime daug vyrų.

**Prieszai unijas.**  
Chicagoje tulas E. J. Baldwin uzmanė sutverti korporaciją isz kontraktierių su \$2,000,000 kapitalo, kurie užsiims statymu namų su neunijonistais darbininkais, kurių turį 2,500. Unijonistai pas tuos kontraktierius negaus darbo. Vienok neunijonistai gal sutvert uniją.

**Roda priesz straiką.**

Majoras Knotts, Indianoje, savo laiszke į kompanijas duoda rodą kaip iszvengti straiko. Reikia, sako, priimt į darbą tikta vedusius žmones, nurodydamas, jog laike straikų vadovavo visados nevedę; vedusieji laikėsi ramiaus. Majoras uzmano reikalaut nuo darbininkų, kad jie vestų ir duot jiems szliubą už dyką. Bet jeigu kompanijos moketų didesnes algas, kad apsivedus galėtų žmoniszkai iszmisti, nereiks reikalauti, kad apsivestų nė duoti szliubą dykai.

**Pabrango gyvenimas.**

Darbdavių paskirta komisija darė tyrinėjimą apie brangumą gyvenimo Chicagoje ir iszrado, jog per 5 metus gyvenimas pabrango ant 15%. Szito procento jie žada laikytis ir pakėlimo algų.

Suėje po 44 metų.  
Louisville, Ky., viena pora po 5 metų sugyvenimo susiazino ir persiskyre apsivedė su kitais. Po 44 metų, likę abudu

naszleis, apsivedė vėl isz naujo.

**Isz loszė bažnycią.**  
M. Glita, pabruko darbininkas Passaic, N. J. laimėjo ant lioterijos seną bažnycią, prigulinczių parapijai unijotų. Ji buvo leista ant lioterijos, idant už surinktus pinigus pastatyti naują.

**Ne pripažista stebuklų.**

Wisconsinie yra kalnas „Holy Hill“ laikomas vietiniu airių už szventą ir stebuklingą. Pasakoja daugybę atsitikimų stebuklingo iszgydymo. Kunigas Keenan pasakė savo parapijonam, jog stebuklų jokių ten nebuve, kad tai esant tik žmonių pasakos ir toji vieta neužsipelno vardo „szventas kalnas“.

**Už ką karia murinus.**

Vanceville, La. per plauką tikta nepakorė 4 murinus, nieko nekaltus. Murinė, Ona Miller, paraszė plantatoriui, Whit Vance, laiszką su Petro Dossier vardu, kuriame aurodė 4 murinus, buk jie užpuolę Vancės paczią. Gaujai to užteko ir ji visas 4 aukas rengėsi kart. Tam tarpe atbėgo Ona Miller ir prisipazino prie savo nedoro darbo. Vancienė apie jokį murinų užpuolimą nė nesapnavo. Aukos tapo paleistos, o Onai Miller su botagu iszperė kailį.

Abelnai paskutiniame laike nėra tos dienos, kur pakvailusi gauja amerikonų nepakartų murino. Toks padukimas baltveidzių priesz murinus yra zenklu naminės revolucijos.

Nuo 1893 iki 1 liepos 1903 m. be sudo nusprendimo įnirszusios gaujos pakorė murinų 1483, kaip žemiau matome 42 valstijose:

Alabama.....	145
Arkansas.....	94
California.....	15
Colorado.....	17
Delaware.....	1
Florida.....	81

Georgia.....	161
Idaho.....	1
Illinois.....	12
Indiana.....	16
Indian Territory.....	18
Iowa.....	4
Nebraska.....	8
Wisconsin.....	1
Arizona.....	3
Kansas.....	17
Kentucky.....	66
Louisiana.....	150
Michigan.....	2
Maryland.....	13
Minnesota.....	4
Missouri.....	43
Mississippi.....	155
Montana.....	7
Nevada.....	2
New York.....	1
North Carolina.....	22
North Dakota.....	3
Oklahoma.....	36
Oregon.....	2
Ohio.....	5
South Carolina.....	52
Pennsylvania.....	2
South Dakota.....	6
Texas.....	113
Tennessee.....	96
Virginia.....	47
Washington.....	11
West Virginia.....	15
Wyoming.....	4
New Mexico.....	8
Alaska.....	4

#### Badas aukso žemėje.

Alaskoje, Port Egbert komendantas užmanė Washingtono valdžiai idant toji išsiųstų pulką kareivių į Alaskos vidurios įsiskoti 200 aukso žieszkotojų, kurie pirm poros mėnesių išėjo į Cooper upės klonį prie įtakos Razina upės, apie kuriuos iki šiolei nėra jokios žinios. Tris iš tos kompanijos apsilpusius rado Rothschildo agentas pas Tanana upę, kuriuos pavalgydines atgaivino. Per 3 sanvaites jie mito vuogomis, nors su vargu galėjo jas praryti. Jie pasakoją, kad visi, anie 200, labai mažai turėjo maisto. — Benorint pralobti, gali greit badu numirti.

Korikus apkaltino. Danville, Ill. prisakintųjų sudas apkaltino 6 korikus už dalyvavimą sumisizme norint išveržti iš kalėjimo muriną. Nuosprendžio dar neiszdavė, nes laukia provos dar 24 apskųstų. Žinovai mena, kad tie korikai sunkiai baudžiami nebūse. Juos baus tiktai už nepriderantį užsilaikyimą, gal iki \$25,00 ir mėnesio kalėjimo.

#### Isz lietuviszku dirvu Amerikoje

Wanamic, Pa. Vietiniams lietuviams pasirupinus savo bažnyčią iki šiol neturime vietinio kunigo. Pirmiaus davalinėjo kun. Žilinskas, pasiklausus kun. Matulaitis isz Plymouth'o. Dabar parą įjonai nutarė turėti savo kunigą. Ant susirinkimo nutarė priimti kn. Servetką, ir pagal jo reikalavimą viską jo valdžiai pavesti. Pirm viso ko kun. Servetka pareikalavo jam nupirkti „safety-bank“, ką parapijonai nutarė ir padaryti. Mat kn. S. turi krepšį pinigų, kurių nededa į jokią banką, kurioms nuolat bankrutijant, nedingtų jo širdies suraminimas, nes kur pinigai ten ir širdis.

Tuli parapijonai jau pradeda atszalti, nes perdaug reikia mokėti, net ir bankas kunigams perkant.

Prie naujos laisvos draugystės iki šiolei prisiraszė 24 sąnariai. Virszininkai jau iszrinkti, teipgi ir sutaisytojai konstitucijos. Vardas draugystei dar neiszrinktas.

Vietinis.

New Britain, Conn. Rugpiucio 16 dieną buvo paszventinimas lietuviszkos bažnyčios Hartford'e, Conn., ant kurios tai iszkilmės tapo pakviesta ir mūsų Szv. Juozapo draugystė, kuri, kad pasirodyti, pasikvietė lietuviszkus muzikantus isz Waterbury'o, kuriuos kun. Saurusaitis yra jau senai prakiekęs. Saurusaitis apie tai

patyręs, prikalbejo, kad tų bedievių nekviesti, bet draugystė ant to nepaisė. Ant paszventinimo atvyko ir Saurusaitis, ir pamatęs savo miesto muzikantus ant bažnyčios kiemo, pasiklausęs, ar jie ir bažnyčioje grajys, griebę savo krepšį norėjo bėgti, bet paaiszkinus, jog bažnyčioje negrajys, apsiliko. Kaip Saurusaitis gali mylėti Dievą, jeigu taip neapkenczia savo artymo?!

Waterbury'o muzikantai Saurusaicio prakeikimo nesibijo. Keikė, arba butų ir nekeikę. Dyvytis tik reikia, kodėl Saurusaitis jų taip bijo? Saurusaitis ir manę kartą per iszpažintį grašino neskaityti laikraszečių ir knygų, nes greitai paklysiąs. Sako, tiktai kunigai gal viską skaityti, nes giliai mokinti. *Draugas.*

Brooklyn, N. Y. Parapijos susirinkimas nutarė neduoti nė cento kun. Varnagiriui, o duodanczius atkalbėti, kad ir jie neduotų. Su visokiais dvasiszkais reikalais kreiptisi prie svetimtauczių kunigų, iki kun. V. atsakys nuo savo despotizmo, nemėtys žmonių isz bažnyčios. Toliaus nutarė paduoti skundą į Supreme Court ir atjieszkoti savo tiesas nuo vyskupo, kuris nė cento nedavęs ant bažnyčios ją savinasi ir tuomi su kunigu erzina žmones. Loje rei tapo paimti kuo smarkiausi. *J. Szunskis.*

Philadelphia, Pa. Rugpiucio 23 dieną buvo pas p. J. Paznokaitį krikstzyons kur tapo pakviestas kn. V. Dembskis dėl atlikimo krikstzo apeigų. Kudikiui tapo duotas vardas Vitautas-Juozapas. Po atlikiui apeigų kn. Dembskis pasakė trumpą kalbą apie krikstzą, aiszkindamas ant kiek mums sziądien reikalinas yra krikstzas. Ant krikstzyonų buvo susirinkęs dailus

burelis svezių, kurie besilinksmindami užmanė paaukauti po kelis centus ant tautiszku reikalų ir sumetė \$1,50 isz kurių \$1,00 paskiriam kankinti-niams, o 50 centų mokslaeiviams.

Philadelphios lietuvių aukos, surinktos ant krikstzyonų pas J. Paznokaitį.

*J. Rukevyčia.*

Torrington, Conn. Musų miestelyje lietuvių yra vidutiniškai skaitlius, palyginus su kitoms vietoms, lietuvių apgyventoms, bet suprantanczių reikalingumą mokslo, apiszvietimo, apie skaitymą knygų ir laikraszečių, apie tautiszkus reikalus yra visai mažas nuoszimtis, ką parodo szisdatyrimas.

Tris sąvaitės atgalios, per kelis vakarus perėjau kelioliką stubų bandydamas prikalbet kokį žmogelį, kad užsirasztytų „Vienybę“ ar „Lietuvą“, ar kokią knygele kad nusi-pirktų; vienok nepasisekė nė vieno prikalbinti, visi apsisau-gojo nuo to. Vienas atsirado net toks, kuris pasakė, jog jis ir be to turis gana ką spaviedotis.

5 dieną liepos buvo mėginta sutverti kuopą S. L. A., bet nedaug prisiraszė, vos 4, ir užsimokėjo įstojimo mokesį; pinigai nusiųsti į centraliszką kasą S. L. L. Dabar laukiame prisiuncziant „Darbininkų Balsą“, ir knygelių, kokias Susivienyimas duoda savo sąnariams. Vyriausybę rinksi-me ant busencio susirinkimo.

Mūsų 55 kuopa S. L. L. 19 d. liepos, ant metinio savo susirinkimo apart visko nutarė ir užtvirtino, idant visi sąnariai kas 3 mėnesiai, apart 50ct. bertaininės, mokėtų po 5 ct. į kuopos kasą dėl apmokėjimo kasztų ant kuopos reikalų. Paskui ant įneszimo draugo P. Malinaucko, nutarta įsteigti pagal iszgalėjimą nors mažą knygynėlį. Tam reikalui su-

dėjome pinigų \$9,50 už kuriuos partraukėme pagal savo nuomonę reikalingesnes knygytes, kurios bus užlaikomos dėl pardavimo ir pasamdymo kuopos sąnariams dėl pasiškaitymo. Jeigu gerai seksis, stengsimės užlaikyti knygy ir daugiaus pagal išgalėjimą, kad tik mūsų tautiečiai mėgtų jas skaityti. *Paplauzis.*

**Providence, R. I.** Šis miestas skaito 175,597 gyventojų; iš svetimtauczių daugiause apgyventas italų, iš kurių daugumas turi apsipirkę miesto apielinkėse ukes. Teipogi yra nemaža dalis prancuzų ir lenkų. Lietuvių yra apie 60 szejimųnų ir kelis kart daugiaus pavienių, vienok tikrą jų skaitlių sunku patirti, kadangi daugumas yra sulenkėję ir skaitosi savę lenkais; priguli prie lenkiskų draugyszių ir tt., suėjime drovisi lietuvizkai kalbėti.

Iš dirbtuvių, atskyrus keles didesnes geleties bei drato išdirbystas, kuriose prasto darbininko uždabnis nepervirszija \$1,50 už 10 valandų darbo, yra dar visokio mencaius mažesnių dirbtuvių, turinczių po keles deszimtis darbininkų, geriaus tai menkiaus apmokamų. Vienok didesnis skaitlius dirbtuvių, kur patelpa po kelis szimtus, ir tukstanczius darbininkų, yra tai audiejinyczios vilnonių ir kitokių audimų, teipgi verpinyczios, kuriose ir lietuvių didesnė dalis dirba. Uždabniai czion prasto darbininko (atmetus mokeszczius su staklėms austi) yra labai maži, nes uždabna nuo \$6.00 iki \$8,25 ant sąvaitės; dėlto nereikia dyvytis, kad vedę darbininkas negalėdamas iš savo uždabnio iszmaityti savo szejimos priverstas yra su paczia ir vaikais kuo 8—10 metų senumo dirbti, kad uždengtų savo szejimyniszkus iszkaszczius.

Abelnai imant visoj Rhode Island valstijoje darbininko pa-

Jėjimas vertas yra apgailejimo. Pragyvenimas brangus randa stubų augszta, o darbas mažai apmokamas. Vienok aors prie tokių blogų gyvenimo sąlygų, sviete susikimszimas didelis, teip, kad nuolatos kuone treczdalis randasi be darbo, o apie naujai pribuvusius nėra nė kalbos. Geresni darbai dirbtuvėse yra už pinigus perkami nuo \$25 ir daugiaus, už ką žinoma kalti pats darbininkai dėlei nėsusipratimo, stokos vienybės ir protiszkos iszsiyvystymo.

Iš senesnių vietinių paszelpinių draugyszių, prie kurių priguli didesnė dalis ir lietuvių, yra „Towarzystwo Synów Polsky i Litwy” lenkų su monopolizuota, ant susirinkimų, kaip draugystės, teip ir vieszai parengtuose, lietuvizkos kalbos neiszgirsi. Kalbama vien apie Lenkijos reikalus. Iš lietuvizkų draugyszių yra „Szv. Jono Kriksztytojo”, prie kurios priguli apie 30 sąnarių, kurie užsiima vien tikėjimo reikalais, o tautiszkus, darbininkiszkus ir politiszkus skaito bedieviszkais; dėlto paskutiniam laike kuopelė sumanesnių lietuvių sutvėrė ant laisvų pamatų, be varžymo nuomonių, „Lietuvos Sunų Draugystę”, prie kurios priguli szviesesnių pažiurų sąnarių 12. Dr. L. S. priguli ir prie Susivienyjimo L. A. Yra keletas sąnarių virszaus prigulinczių prie S. L. A., teip, kad S. L. A. kuopa turi 16 sąnarių. Augimas draugystės kaip ir S. L. A. kuopos eina labai lėtu žingsniu, kadangi netruksta visokių siauraproczių, kurie nesuprasdami naudos tautiszkų organizacijų, stengiasi visai niekinti prigulinczius.

Kad pažadinti lietuvius iszdvasiszkos snaudulio ir patirti iszdalies jų szejimyniszką pasi laikymą, pereitą žiemą su draugu nutarėm pereiti per lietuvių grinczias, pasiulant jiems laikraszczius bei knygas.

Vienok mūsų žygis liko be pasekmės; daugumas teisinosi nemoką lietuvizkai, o tik lenkiskai. Daugelyje grinczių radome traukiant alų su degtine ir tokiose žinoma, nebuvo kas veikti, kaip tik greitai eiti tolyn; kitur už dyką paliktus „Vienybės” bei „Lietuvos” numerius su dėka priėmė, bet neužsiraszė, teisinosi, neiszsi-tenką užmokėti.

Keletas sąvaiczių atgal buvo czia atvaziavę isz Chicago, p. Borkowskis redaktorius lenkiskos laikraszczio „Robotnik”, idant prakalbomis sužadinti lenkus prie gynimo savo reikalų. Apie tai patyrę lenkų kun. Duczmalas (lietuviai teipgi prie jo priguli) įkalbėjo miesto valdziai, buk busę anarchisčių susirinkimas, ir dėl patvirtinimo savo kalbos parodė laiszką, kurį buk tai nuo anarchisčių gavę, kurie jį baugino mirtim, jeigu neapleis Providence, ir meldė kad susirinkimo vedęjus suaresztavotų. Dėka tokiam darbui, kunigo szalpininkai susirinko į salę žiūrėti ką darįs valdzia su anarchistais. Vienok policija pamaczius jogiai czia ne anarchistai, tik socialistai, kurie stėngiasi savo buvį pagerinti, visai nesikiszo. Vėliaus pasirodė kad laiszkas, kurį kunigas rodė policijai, buvo raszytas jo paties su vienu isztikimu parapijonu, katras netyczia pasisakė pacziai toji kaiminkai, anoji savo kumai iki galiop iszėjo į aiksztę.

Teip tai kunigėliai misdami ir tukstanczius susikraudami isz darbininkų puslėtų delnų rupinasi apie jų gerovę.

*J. Gar...s*

**Waterbury, Conn.** Lietuviai vieni kitiems nepasiduodami su didžiausiu įnirtimu dabuojasi dėl parapijų reikalų. Lietuvizkos parapijos parengė ant savo naudos „fairus” ir abidvi vienu sykiu, spalnio mėnesyje. Mat abie-

joms reikia pinigų, todėl „fairai” parengti ant „Dievo garbės” bus geriausiu įrankiu dėl iszkuopimo lietuvių kiszenių. Naudos lietuviai iki sziol isz parapijų nė jokios nematė, bet aukų jau nemažai yra sukiszę. Kad atsirastų vyrai su pasiszventimu, kurie darbuotusi dėl tautiszkų reikalų, kaip kad sziaudien dėl parapijų — teisingai kunigų reikalų, tada galėtu džiaugtis lietuvių szirdis. Bet sziaudien džiaugiasi kas? Be paszaukimo kunigėliai! O lietuviai „netautiszkų” kaip ir „tautiszkų parapijų” ką isz to turi? Nieko! Tikietų, knyguozų ant parapijų labo, pilnos lietuvių rankas, bet tikietėlių ant tautiszkų reikalų su dideliu vargu kam galima parduoti.

Jaunųjų lietuvių Waterbury'o ir Union City nemažas burelis, daugiausia T. M. D. sąnariai, sutarė visi ant vieno didelio paveikslo nutraukti photographiją su mislia, jog visi stengsis kaip iszgalint daugiaus dirbti dėl labo tėvynės. Kiekvienas, kurs bus ant to draugiszkos paveikslo aukauja \$1,00 iszleidimui knygelės, žinoma po globa T. M. D. Gražus tai užmanymas, gal pamėgjs ir kitų miestų lietuviai tą pasekti.

*Bažnytnis.*

**Forest City, Pa.** Nuo praėjusių naujų metų tarpe lietuvių mūsų apygardos įvyko nekurius žymios permainos. Pirmo to laiko jokiuose lietuvizkuose laikraszcziuose nieko negalima buvo patėmyti apie czionykszczių lietuvių judėjimą. Jeigu kartais kokia žinutė ir pasitaikydavo, tai tiktai apie girtuokliavimus ir jų liudnas pasekmes, kas jokios naudos patiems lietuviams neatnesza, vien tiktai skvajeriams kiszenius pripildo. Sziaudien galima sakyti, kad ir mūsų lietuvių protą saulės spindulys pradeda atsiekti ir kad



tarp mūsų tautiszkas susipratimas per šiuos metus pakilo ir dar vis kyla augstyn. Duokim sau, koki tiktai buvo užmanyti tautiszkais reikalams aukavimai, mūsų lietuviai šįmet ir gi nepasiliko užpakalyje kitų. Ypatingai turime pasigirti darbais nesenei susitvėrusies „Lietuvos Sunų Dr“, kuri paskutiniame laike paskyrė iš savo izdo \$11,00 tautiszkais reikalams. Nors L. S. D. yra dar jauna ir turi daug priesų, bet neveizi ant to stiprei stovi, auga ir bujoja ir turime viltį, kad su laiku sustiprės, kad gi ant kiekvieno susirinkimo vis dar prisiraso daugiau naujų sąnarių. Žinoma nors dar gerokas skaitlius mūsų tautiečių giliai tebe miega, bet su laiku gal pabus ir tie, ir susipratę ims darbuotis su visais išvien. Ypacz skurdu pamislyti apie mūsų lietuvių kunigines draugystes, kurios nors lietuviskomis vadinasi, bet apie tėvynės reikalus visai nieko nesirupina. Kas aršzenis, kad net sumanesnius sąnarius, kurie ant susirinkimų primena mums apie mūsų privalumus, izmeta iš draugysčių. Tik tai tas yra juokingu, kad izšmetę vėl praszo ir meldžia grįžti atgal, nes be jų, kaip jie vadina, „szliuptarnių“, jie neturi izš ko nė rasztininko izszirinkti. Praeituose metuose czion susitvėrė kuopa „Tėv. Myl. Dr.“, prie kurios prisiraszė 10 sąnarių. Toliaus tikimės kad kita tiek prisidės. Todėl broliai ir sesutės, stengkimės kiekvienas prigulėti prie T. M. D. kur įsimokėjus keletą centų, prisidedam prie izšleidimo naudingų ir pakeliamųjų žmogaus protą knygucijų. Meskim blogą įprotį kelti tarp savęs vaidus ir užsiiminėti niekinimais vienas kito, bet rizikimės į tautiszkas ir darbininkiszkas kuopas, kur padavę viens kitam rankas galėsime daug naudingų daiktų atlikti,

ar tai suszelpdami kankintinius, kurie kenzia už darbavimąš dėl mūsų paczių gero, ar tai mokslaeivius, izš kurių tarpo paskiaus atsiras geri tėvynainiai ir taps gerais darbininkais mūsų tautiszkai-darbininkiszkuose reikaluose.

Ant. M. Makauckas.

## Reikalai

„Tėvynės Myl. Draugystės“

Teko girdėti, nuo senesniųjų mūsų draugystės sandarbininkų, pasiskundimus, buk esą Tėv. Myl. Dr. jau pradeda izš-eiti izsmados. Su dideliu pasigailėjimu ir asz turiu pritari ti tiems mūsų nenuilstantiems broliams, kad izsziesų daugelis mūsų tėvynainių jau pradėjo užmirsztį savo užduotę. Toliaus, vėl matoma yra, kad mes lietuviai dirbame labai nepraktiszkai. Pradedame mes karsztai — jau rodos viskas eis puikiai, bet praslinkus keliems mėnesiams ar metams, viskas tampa užmirszta; kaip rodos nesuprastume vertės mūsų darbo. Ką mes pasakytume matydami, kad mūsų kaimynas gamina medegą, ir samdo darbininkus dėl pastatymo ko tai. Kada ant mūsų už klausimo ką jis mislyja pabudavoti, — mums atsakytų: nežinau, tai tiktai navatnas žmogus, — mes pamislytumėme. Tuom tarpu pamatas jau pamurytas, stato sieną prie sienos, kambarį prie kambario, o mūsų kaimynas vis žiopso ir dar nežino kas izš to izšeis. — Koks tai neizzmanėlis! — visi juoktusi izš jo. Negaliu susilaikyti nepamislįjęs, kad mes labai panaszus tam kaimynui su jo nežine. Sąnarių mes neva turime apie 2 tukstanczius, bet tai tik skaitlius toks yra. Daugelis kurie per pirmutinius 3 metus pilnai įsimokėdavo metines, per šiuos gi paskutinius 3 metus, jau izš jų visai mažai atsiranda užsimokanczių. Delko? Delto,

kad neaisztkiai suprato prisiraszdamai prie draugystės izš-pradzių. Sakiau jog turime arti 2 tukstanczių sąnarių. Delko negalima turite 20 tukstanczių arba szimtą tukstanczių (lietuvių skaitome keletą szimtu tukstanczių)? Tikiuosi kad izš tų szimtu tukstanczių, izšskiriant mažą dalelę, — kurie užklausus neatsakytų, kad myli Tėvynę. Kodėl tik žodziu mes ją mylime? Pasirodykime darbais, o tada galėsime sakyti, kad ją mylime. Daugelyje lietuviszkų kolonijų visai neyra susitvėrusių kuopų Tėv. Myl. Dr., ir beveik visose kolonijose kur jau yra kuopos, galėtų buti po keletą kartų didesnės. Ant paveikslu paimkime lietuvių sostapilę Shenandoah, kur lietuvių skaitoma yra keliolika tukstanczių, prie Tėv. Myl. D-tės priguli vos 24 sąnariai ir pusė izš tų yra užvilkę su užmokeszczia nuo 3 metų. Kita didelė kolonija — Mahanoy City, turi kuopą susidedanczių izš 15 sąnarių. Yra daugelis kitų kurių neminėsiu dėl stokos laiko ir vietos laikrasztijje. Man rodosi, tai jau yra didelė gėda. Matomai kad S. ir M. C. lietuviams nerupi Tėvynė ir kad jie turbut paeina izš svetur, o ne izš brangios Tėvynės. Broliai lietuviai ko mes laukiame?! Gal kas ateis ir pasirupins apie mūsų apszvietimą. Ne! Mes patys turime apie tai rupintis. Aukaujame kankintiniams, mokslaeiviams ir kitiems reikalams, tas yra labai garbingas darbas. Szelpiame vienus kurie kenzia dėl rupinimąsi apie mūsų apszvietimą, kitus gelbstime apszvieisti, kad jie paskiaus mums nesztų apszvietimą kaipo atlyginimą už tai. Kodėlgi po draugei ne aukauti dėl Tėv. Myl. Draugystės, kuri rupinasi apie mūsų apszvietimą: izšleidama knygas kurių daugelis patenka į tarpą mūsų prispaustų brolių, ir yra dalinamos dykai

betureziams, kurie kitokiu būdu jų negautų ir nežinotų kad tos knygos yra izšleistos mylinezių Tėvynę brolių?... Prezidentas p. J. Tareila atsizaukė į lietuviszkas draugystes szįmet net 2 kartu, bet buvo beveik veltuo: nes dar kaip macziau, tai tik viena Lietuvos Sunų Dr-tė izš Waterbury'o suprato reikalą tos aukos, ir nutarė paaukauti net suvirsz \$11,00. Garbė jums broliai Liet. Sunų Dr-tės sąnariai! Kada mes teip snuduriuojame, mūsų prieszai ilgaskverniai nemiega. Kaip tik pasirodė p. J. Tareilos atsizaukimas, kunigai subruzdo ir anot p. Vuoslio paleido daugelį laiszkų į vairias draugystes meldami aukų, kad stverti kapitolą dėl izsmokinimo davatkų. Delto jie teip daro? Delto kad jie neuzkenzia viso to, kas yra tautiszko, arba ne jų užmanyta (patys gi nieko tautiszko neuzmano), ir labai bijosi kad mes negautume kiek aukų, nes tada butų skriauda jų bedugniamis kizszianiams. Nepadyvykite broliai jų tokiam apszukrumui ir darbsztumui, nes jų žodynas (Dictionary) teip rodo ir be to jie užuodžia galą savo dieny. Tai gi broliai, nežiurėdami ant į trigų, tvėrkime Tėv. Myl. Dr. kuopas, platinkime jau susitvėrusias ir pasiskubinkime su užvilкта užmokeszczia. Kaip bematant pasidarys kapitalas, ir tada galėsime izšleisti keletą su gerais mieriais knygų per vienus metus. Rankraszczių turime per pilnai. Į darbą visi be skirtumo!

V. Martiszius T.M.D. sekr.

## Susivienijimo L. A. reikalai.

Naujai prisiraszė prie Susivienijimo Liet. Am.

Cleveland, Ohio. 14 kuopa.

Jurgis Brajoras

Kazys Kukauckas

Wilkes-Barre, Pa. 35 kuopa.

Jonas Grabauckas

Anastazija Grabauckienė  
 Antanas Degutis  
 Katrė Degutienė  
 Konstancija Lenkeziute  
 Jonas Naujokas  
 Cecilija Blockienė  
 Pittston, Pa. 7 kuopa.  
 Simas Valatka  
 Marė Valatkienė  
 Vincas Skrandzius  
 W. Lynn, Ill. 77 kuopa.  
 Antanas Bataitis II  
 Jonas Gudynas  
 Jonas Tereilė  
 Juozas Peciukonis  
 Priceburg, Pa. 80 kuopa.  
 Vincas Graževyczius  
 Marė Graževyczienė  
 Ona Kazlauckienė  
 Antanas Drozdis  
 Ona Drozdiene  
 Tadeuzas Narvilas  
 Vincas Marcinkevyczius  
 Bernadas Busilas  
 Springfield, Ill. 79 nauja kp.  
 Damininkas J. Puiszis  
 Antanas Lingis  
 Mikas Krizinauskas  
 Povilas Bukevyczius  
 Marė Bukevyczienė  
 Jonas Mikulis  
 Vincas Mikulis  
 Barbė Mikulienė  
 Marė Mikulienė  
 Antanas Mikulis  
 Petras Akelaitis  
 Selvestras Mankus  
 Motiejus Navickis  
 T. Astramskas,  
 119 Wharton str.  
 Philadelphia, Pa.

### Atsisaukimas lietuviu Rymo Kataliku „Nekalto prasidėjimo“ parapijos East St. Louis, Ill.

Mes, East St. Louis, Ill. lietuvių, parapijonai lietuviškos Rymo katalikiškos parapijos „Nekalto prasidėjimo Panelės švenciausios iš Lourdes“ iki šiol turėjome klebonu, daugeliui Amerikoje pažįstamą lietuvių kunigą Juozapą Masziotą, su kuriuomei prie vi-

sokių reikalų joku būdu per visą jo pas mus buvimo laiką negalėjome susitaikyti; visados buvo tarp kunigo ir parapijonų nesusipratimai, vaidai ir netvarka; todėl kad tuos visus vaidus tarp mūsų ir kunigo atsitikusius praszalinti, kreipėsi mūsų parapija prie jo Excellencijos vyskupo, mūsų diecezijos, su skundais ir praszymais, idant vyskupas teiktusi mus su klebonu sutaikinti, arba kitą kleboną į jo vietą atsiųstų; šaip mes su dabartiniu rodos negalime gauti, ir to praszėme vyskupo net kelis kartus. Pradžioje vyskupas mislyjo, kad tai yra kaltė mūsų parapijonų, todėl ir ant mūsų skundų, mažai paisydavo, tęsdė tą reikalą vis toliaus. Matydami tai žmonės pradėjo mažiau lankyti lietuvišką bažnyčią; ėjo į svetimauczių bažnyčias; todėl mūsų parapijos komitetas buvo privers tas iš naujo atsisaukti pas vyskupą, kad ans kaip galint darytų šiokią tokią rodą, nes sumisimai mūsų parapijoje kas kartą didinasi, ant ko teikėsi vyskupas ant vietos į E. St. Louis'o lietuvišką bažnyčią pributi ir teisingai isztirti iš keno kaltybės visi tie nesutikimai kyla; atradė, jog tas viskas darosi iš klebono pusės, bandė dar mus su klebonu sutaikinti, ant ko klebonas net vyskupo raginamas nepristojo. Matydamas vyskupas, kad su kun. Masziotu nieko gero neveiks, jį suspendavojo, arba atėmė tiesą atlikti kunigo pareigas, taigi laikyti miszias, krikščyti, klausyti iszapazinties duoti sziubus ir tt., tai yra: visai atitolino kun. J. Masziotą nuo bažnyčios, o parapijonams, kad prie kun. Maszieto su jokiais reikalais nesikreiptų atsiuntė rasztą, kuriame sako: kad nuo 1 d. liepos (July) kun. Masziotui nevale užsimti dvasiškais reikalais. Jeigu kas po 1 d. liepos, szių m., kreipsis su bent kokiais reikalais pas

kun. Masziotą, turi duotis per kitą katalikišką kunigą užtvirtinti, taigi per naują atlikti ar tai iszapazinti ar sziubą arba kitus tikejimiszkus reikalus. Todėl, mes, parapijos komitetas, pranezame ne tik vietinams liet. katalikams, bet gyvenantiems ir kituose aplinkiniuose miestuose, kur paprastai kun. Masziotas keliauja atlikti dievamaldystę dėl lietuvių katalikų, idant visi lietuviai katalikai su jokiais dvasiškais reikalais pas jį nesikreiptų, nes jau treczias mėnesis kaip jį vyskupas suspendavojo, vienok jis iki sziol pildo kunigiszkas pareigas, tai daro savo riesztu, priesz tiesas dvasiškos vyresnybės. Delto tegul nė vienas lietuvis katalikas su juom neuzsideda iki mūsų parapija gaus kitą kunigą.

Suspendavus J. Masziotą vietinė parapija likosi be kunigo, todėl mes kreipėmes prie jo Excellencijos vyskupo kad jis teiktusi duoti mūsų parapijai kitą kunigą, nes turint savo bažnyčią, pas svetimauczius katalikiškus kunigus su dvasiškais reikalais yra neparanku kreiptis. Mūsų vyskupas tuom tarpu kito lietuviškai mokancio kunigo savo diecezijoje neturi, todėl jis mums liepė su tuomi dalyku atsisaukti per savo lietuviškus laikraszczius, begu kur nors koks lietuviškai mokąs kunigas atsiras.

Todėl jeigu kur nors Suvienytose Valstijose Amerikos, arba Canadoj, koks nors lietuvis Rymo katalikiškas kunigas be vietos randasi, teiksis atsisaukti tiesiok pas mūsų, t. y. Bellevill'ės diecezijos Rymo Katalikišką vyskupą John Jansen, 222 S. Race street, Belleville, Ill.

Norint ką su mūsų parapija susizioti, galima raszyti ant žemiaus paduoto adreso.

Varde visų lietuviškos „Nekalto prasidėjimo Panelės

švenciausios iš Lourdes“ parapijos sąnarių pasiraszome parapijinis komitetas:

Prezidentas K. Žimontauskas  
 Sekretorius Jonas Ridauskis  
 516 3-rd str.,

East str. Louis, Ill.  
 P. S. Lietuviszki laikraszcziai teiksis szių mūsų atsisaukimą atkartoti.

### Isz visur.

Mogilavo gubernatorius iszleido įsakymus idant Mogilavo ir Homelio visose dirbtuvėse butų iszkabinti apgarginimai, kur dienos darbas neturi buti ilgesnis, kaip 10 valandų. Teipgi turi buti vedamas suraszas darbininkų praskaltimų. Neiszpildantieje szių įsakymų bus baudžiami 500 rublių ar 3 mėnesiais kalėjimo.

Žitomieriuje tapo suaresztavotas ugnagesių virsziniukas Osipov už padegimą namų ir slėpiną (vogimą) voktų daiktų. Osipovas padegdavo tokius namus, kuriuose jausdavo esant vertų daiktų, ir kaip ugnagesis eidavo gelbėti, visus vertesnius daiktus pavogdamas.

Italijoje, pas Udine, susimuszė kareivių trukis su tavoriniu, kur užmuszė 20, o sunkiai suzeidė per 80 kareivių. Kareiviai buvo vežami ant didziųjų revijų, kur ir karalius su karaliene ketino pributi.

Silėzijoje, kaime Glivicy, moteriszkė pagimdė kudikį su dviem galvom, kuris tuo po užgimimo numirė.

Vokietijos socialistų organo „Vorwaerts“ knygu iszleistuvė, praėjusiuose metuose, pardavė knygu už 246,000 markių; ant 22,000 mk. daugiau už pirmpraėjusius metus. Visos socialistiszkos spaustuvės iszleido 2,500,000 visokių atsisaukimų ir knygių.

Išz Bremen'o į Baltimore'ą plaukiančio laivo „Nekar“ truko pas Olandiją didėji garo dūda, kur nuo garo nužuvo 8 jūrininkai.

Netoli Burgas, Bulgarijoje, per 18 jūrmųjų eksplodavo Austrijos garlaivis „Vaskapu“ kur užmūšė 29 žmones. „Vaskapu“ plaukė iš Burgos į Konstantinopolį.

Mieste Ars, Lotaringijoje, vokiszkas kareivis pardavė prancuzams kelioliką naujai sutaisyty granotų išz kariszkos krautuvės, uz ką tapo suaresztavotu.

Svansea, Anglijoje, sustraiškavo 30,000 blekės liejiku, kuriems kompanijos norėjo numazinti algas.

Florencijoje, Italijoje, vagys apvogė dar sausio mėnesyje apreiskimo Panelės szvenčiausios kliosztorių, kur išz altoriaus išzėmė brangų paveiksłą nuėmimo Kristaus nuo kryžiaus. Vagys tą paveiksłą norėjo į Ameriką išzgabenti, kurį įpakavus ir atgabenus ant laivo susekė policija.

Maskoliszki laikraszcziai pilni apraszymų apie stebuklus, kurių žmonės datiria prie grabo szv. Serafimo. Viena neregė pasimeldusi praregėjus, per 18 metų buvusi neregė, kaip ji pasakojosi ant gelzkel-dvario Maskvoje.

23 rugsėjo pripuola toji diena, kurioje italai pergalejo popiežiaus pajiegas ir paėmė Romos miestą, kurioje tai dienoj griuvo popiežiaus svietiszka galybė. Ant tos dienos pulkas prancuziszkų keleivių apsiėmė aplankyti popiežių, kuris atsiskakė juos priimti toje dienoje, idant nepakeltų ermyderio.

Perų kongresas, pietinėje Amerikoje, išzleido įstatymą,

užginantį atkeliauti išz Prancuzijos išzvarytiems minykams.

Vengrijoj szį metų surinko kviečių 41,226,700 metercentnerių (1 metercentneris turi 441 svarą). Pernai metuose surinko 46,507,000 metercentnerius. — Abelnai visose svietoszalyse kviečių užderėjimą sziuose metuose skaito mažesniu, negu į eina.

Anglijos valdž'a susekė, jog vienas ginklų pabirkantas išz Londono daug szimtų tukstanczių szaudyklių ir 3,000,000 szuvių nugabeno ir pardavė somaliecziams, rytinėj Aprikoje, su kuriais anglai negal dabar apsidirbti.

Popiezius paliepė Venecijos vyskupams ir kunigams meliliai priimti kariszkus virszininkus laike revijų kaipo ir išzrodyti karaliui paguodonę. Toks popieziuszkas paliepinimas įvyko pirmu sykiu nuo 1870 metų. Matyt, Pius X nori Italijos valdž'iai prisigerinti.

Turkestane, mieste Krasnovodsk, policija sugavo 3 per sus-mahometonus už susižeidimus su durkliais ant Dievo garbės. Sudas juos nusudyjo ant 2 sanvaiczių kalėjimo.

„Peterburgskija Viedomosti“ nuo 12 vasario iki dabar buvo ministerio užginta parduvinėti ant gatvių pavienius numerius. Dabar jau gal vėl parduvinėti.

Krokavoje tapo konfiskacijas (valdžios atimtas) laikrasztis „Naprzód“ už straipsnij, kuriame kritikavojo popiežiaus Pijuszo X kalbą į vieszpatiszczių pasiuntinius, kur popiezius pasake: „Jog bažnyčia yra tvirtu ramecziu valdonų“. Mat ką kalba valdonai ir popieziai, neturi apie tai žinoti darbininkai.

Vokietijos socialistų 3 laikraszcziai per metus įima pinigų už prenumeratą ir apgarsinimus 145,900 markių. — Ant agitacijos reikalų praėjusiuose rinkimuose išzleido 623,051 markių.

Maskolijos vidurinių reikalų ministeris užgynė ant 4 mėnesių išzleidimą laikraszczio „Ural“, už nurodymą reikal-ingumo reformų.

Varzavoje policija sugavo 8 pinigų ir markių dirbėjus. Pinigus spaudino popierinius nuo 500 rublių, markes spaudino teipgi visokias.

#### Aukos kankintiniams.

Isz Philadelphia, Pa.	
J. Paznokaitis	05
T. Andziulaitienė	10
A. Žemaitis	05
S. Andziulaitis	25
J. Steponavyczienė	25
J. Gaidamavyczia	05
O Gaidamavyczienė	10
J. Sedlitskis	10
Aug. Peletskis	10
S. Skirvainis	05
K. Kutra	10
G. Kutra	10
Ona Rukevyczienė	10
J. Rukevyczia	15

Wanami, Pa. lietuvų aukos surinktos pas Vincą Adamavyczių svecziuojantės.

S. Žalutierukas	25
P. Sarpalius	25
P. S. Sarpalius	10
S. Adamavyczius	10
Elzbieta Sarpalienė	05
Fr. Pitkevyczius	10
Marcelė Slavienienė	10
Marė Adamavyczienė	05
V. Sarpalius	10
Marė Sarpalienė	10
A. Zlaniczukas	10
Magdė Sarpaliutė	10
V. Adamavyczius	10
Aldona Adamavycziutė	05
P. S. Adamavyczius	05
A. Adamavyczius	05
J. Kvedaravyczius	10
J. Nemura	10
Fr. Zebrauskas	20

Viso \$2,05

Isz tų nusitraukia \$1,05 dėl mokslaeivių.

Pittstono lietuvų aukos nuo dainų vakaro S. L. A. 7 kuopos. \$2,54

Wanami, Pa. lietuvų aukos, surinktos pas V. Adamavyczių 1,00 Phila., Pa. lietuvų aukos surinktos ant krikosztynų pas J. Paznokiatį 1,00

Buvo \$92,93

Viso \$97,47

#### Aukos mokslaeiviams.

Wanami, Pa. lietuvų aukos 1,05 Pittstona, Pa. lietuvų aukos nuo dainų vakaro S.L.A. 7 kuopos 2,54 Phila., Pa. lietuvų aukos, surinktos ant krikosztynų pas J. Paznokiatį 50

Buvo \$92,19

Viso \$96,28

#### Susirinkimai.

T.M.D. 8 kuopos Newark, N. J. bus nedėlioje, 13 d. rugsėjo, saleje po No. 517 Market str. Prasidės 2 val. po pietų. Sąnariai ir norinti prisiraszyti prie T.M.D. teiks kuo skaitlingiausia susirinkti.

Komitetas.

#### Dr. Fr. Žurinskas.

Pribuvęs išz Lietuvos praktiszkas gyvulių daktaras nuo visokių ligų. Už neiszgydomus gyvulius neimu nieko.

Czion paduodu ir ketetą vardų, kurių arklius išzgydžiau: J. Macevyczius, A. Adžgaucko, A. Maslaucko ir S. Paukszczio.

Offisas 136 E. Main str.

Senasis Telephonas 104

Plymouth, Pa.

#### Siuntejai!

sviesto, suro, kiausziųjų ir kitų tavorų, bus linksmi išzgiristi apie naują freight ėjimą Lackawannos gelezinkelio ant szijų metų, specialiszka einantis greitai į New Yorką, Newarką ir tt. kurs sutinka patarnavimą dėl siuntejų ir gautojų.

Karai su ledais išz East Owego, siekenti tą miestą Syracuse, Utica division to Seranton, Newark ir

#### Puikių popierų

gromatoms raszyti, puikiausios mados, kokių niekur negausite, išzėjo išz po spaudos, kurių tuzinas su kupertais kasztuoja tik 25 ct. Kas pirks už \$1,00, gaus puikią dovaną. Raszant su bent koku reikalu, visados reik įdėti už 2 ct. markę dėl atsakymo. Adresuoti reikia teip:

J. Smith

Box 273 Conway, Mass.

# Lietuviu tauta

## senoveje ir sziadien.

Parašė J. Sliupas, M. D.

(Tęsa.)

kuriam Homėras duoda titulą Bassareus<sup>1)</sup> buvo ant augščiausios Rudupių kaukaros tarpe miglotų tankumynų, kur buvo sostapylė smarkių ir neantpultinų Šatrų. Thrakų Diana vadinama buvusi Bendis<sup>2)</sup>, kurios garbinimas pasiplatino Attikoje gadynėje Sokrato<sup>3)</sup>, kur šventė Bendideja buvo švenčiama su didele iškilme artymais Peirajo. Vyriausia dėmė šventės buvo teip vadinama lampadophorija arba degančių smaluotų plauskų lenktynės. Buvo teip-gi šventnamis Bendies Munychijoje šalymais Peirajo<sup>4)</sup>. Kaip žinome, Thyrai ir Bithynai<sup>5)</sup> anapus Bosphoro Azijoje, o tur-but ir Myzai, buvo sąnariais Thrakų šeimos, kuri senovėje giminiavosi su Phrygais. Visa tauta turėjo ekstatiškus ir siutinančius įmonius, kurie užtikami buvo tarpe Edoniškių Thrakų nemažiau kaip kalnyuose Idos ir Dindymono Azijoje, nors su tulais skirtumais.

Kiti dievai teip-gi buvo garbinami, bent per tulas Thrakų gentes, kaip Kotys<sup>6)</sup>, Zamolksis<sup>7)</sup>, Kabirai<sup>8)</sup> ir tt., nors Herodotas duoda suprasti, kad garbinusi juos visa tauta. Viena iš senoviškiausių dievių buvo Diktyne arba Britomartis<sup>9)</sup>, kurią garbino teip gi Krėtiečiai; Graikai ją vadino Artemis (Diana); Britamartis sako ženklinusi „dulcis virgo“<sup>10)</sup>. Kad Zamolksis<sup>11)</sup> buvo Gėtų garbinamas, paliudyja Mnaseas iš

1) „Thrakiškasis yynvuogių bei vyno dievaitis Dionysos, su praleidimu literos v iš DiFonyosos paeinantis, sudėtas iš: „\*dievony, \*deivony, \*divony (dievaitis; slg. liet. pravardė Deivony, k. Deivoniškiai) ir pronomen demonstrativum: senprus. sa, s'jas, liet. šis, \*šas, sanskr. sa suffikse, yra teip lygiai sudurtas vardas (compositum), kaip ir lietuviškėjie: Tumosas, Imbrasas, Moigisas, Motuzas, Taurozas, Vieviašis, Kamošas, Vindašus, Jovaišas, Arnašus, Ramošius, Šalašius, Miklašius ir daugel kitų. Šitas thrakiškas Dievonyšas arba Divonyšas su epitetu Bakchos=Vuogius, nuo liet. vuoga, voga, lotyn. bacca, kaip žinoma, buvęs sunus Dievo arba dzuikiškai ištariant—Dzevo (Dzeus)bei Žemelės (Seme'le, Seme'la), nuo Thrakų paimtas senovės Graikijoje, o vėliaus ir Italijoje, kaip *Liber Pater*, didei garbinamas, iš graikiškosios mythologijos yra mums šiandien labai gerai pažįstamas“ (D-ras Basanavyčius, Liet.-Thrakiškos Studijos, p. 77—78). Ten-pat toliaus (p. 91-92): „Šitą dievaitį senovės Thrakai simboliškai pavidale vyro su ragais išrozyję, regis, nuo to, kad nuo seniausio laiko iš ragų vyną gerta; todėl vuogiui, tuli graikiški raštininkai ir epitetus: *bouhe'ros* (buleragis), *taurohe'ros* (taurragis) suteikia, o kiti jį *bougenės* ir *taurromorphos* vadina. Šitą dievaitį turėjo ir senovės Lietuviai iš Thrakijos išsigabenti, ir tokiame lygiai pavidale, kaip ir Thrakai, garbinti, tiktai jo thrakiškąjį vardą su laiku užmiršę, jie jį tiesiog *Ragučiu*, neabejotinai nuo jo raguotos galvos, vadinę“.

2) Hesych. ad voc.; Schol. ad Plat., p. 143, ed. Ruhnke.

3) Plat. Rep. I, § 1.

4) Xen. Hell. II. 4, § 11.

5) Xen. Anab. VI. 2. 17; Herod. VII. 75.

6) Aeschyl. Fr. XVIII. 1.

7) Herod. IV. 96.

8) Herod. II. 51 ir tt.

9) Cp. Callimach. Hymn. ad Dian. 190; Diod. Sic. V. 78; Pausan. II. XXX; Solinus Polyhist. XI. p. 21 etc.

10) Solin. I. s. c.

11) Herod. IV. 94-97.

Batrae<sup>1)</sup>, Strabo<sup>2)</sup>, Jamblichas<sup>3)</sup> ir Diogenės Laertius<sup>4)</sup>. Mnaseas sulyginą jį su Graikų Chronu. Platonas-gi pamini Zamolksį draugėje su Abariu<sup>5)</sup> kaipo žinovą užburimų<sup>6)</sup>.

Įtekme Thrakų religijos ant Graikų negalima sujieškoti išgalėse; tačiau įmoniai turėjo smarkų pobūdį, ir kaip kad pas Phrygus, palaikė ir tarpe Graikų, tokią pat linkmę.

D-ras Basanavyčius<sup>7)</sup>, pasiremdamas ant Graikų mythologijos, tvirtina, kad dievė Žemelė (vėliaus Graikų Demėter), bejieskodama savo dukters Koros, (Graikų Persephonės), paglemžtos per pragaro dievą Vaidą (Hadės), „išmokinusi karalių Kelėją (Saisarių pylyje, Mopsopyoje, liet. Thrakų apgyventoje) dirvas arti ir javus sėti, ir įsteigusi musteres (mystena) arba musteles, t. e. apmąstymus stebuklingo įvedimo laukų orės ir javų sėjimo, teip didei dėl žmogaus reikalingų. Vėliaus nusiuntusi Žemelė pas žmones ypatingą asabą, kuri išmokinusi javus pjauti ir trypti; vardas tos asabos yra Triptolemas, t. e. lėmęs tryptą. Triptolėmą Žemelė siuntusi į visą svieta, idant jis tarp visų tautų išplatintų dirvos apdirbimą ir javų sėjimą. Todėl jis senovėje ir buvo kaipo palaimos dievaitis garbinamas ir tankiai išrozyjamas, kaipo jis ant savo, žalčiais vežamų su gulgės sparnais, ratų važiuoja, arba kaip nuo Žemelės varpas ir padarus dėl dirvos apdirbimo priima. Žemelės krusina ir jos musteres labai ilgai Saisariuose — vėliaus Eleusis — užsilaikė; nesą senlietuviškai Thrakų kalbai aname kampe išnykstant, tikybė jų neišnyko, bet tarp Graikų užsilaikė. Triptolemo tryptas (klojimas) (su ara) buvęs dar per ilgus amžius ant švento lauko pažįstamas ir deivotų žmonių aplankomas“ (Liet.-thrak.-Studijos—p. 104-114). „Dar II šimtetyje, Kristui užgimus, Triptolėmas turejęs Athėnuose krusinę, kur stovėjusi ir jo statuva; kitoje krusikoje buvusi statuva Žemelės ir jos duktės Koros“.

Kaip Herodoto Bithynai<sup>8)</sup>, teip-pat Thrakai Europoje dėvėjo tokias jau drapanas<sup>9)</sup>, kaip matome iš Xenophonto<sup>10)</sup>: „Thrakai ant galvų ir ant ausų nešioja lapines (ausuotas kepures!), ir sermėgas netik aplink krutinę, bet ir aplink šlaunis; ir kelines iki letenų siekiančias dėvi ant arklių, bet ne skraistes“<sup>11)</sup>. Mat, reikėjo apsisergėti nuo šalčių tose šalyse, kur

1) Fr. 23.

2) VII. p. 430.

3) Vit. Pyth. § 173.

4) VIII. 1.

5) Charmides p. 158, B. Hyperborėjas Abaris ešas nuo Apollono gavęs magišką vilyčią, ant kurios jis galėjęs perplaukti per upes ir ežerus, pereiti per pelkes ir kalnus. Tą vilyčią Abaris atidavęs Pythagonei ešas, kurs už tatai jį pamokinęs savo philozophiją. Orakulai ir burtai jo vardu skilbo tarpe Graikų. Anot Pindaro, jis atkako į Graikiją gadynėje Kroizo, o anot Eusebiaus, truputį anksčiau. Jis, kaip kad Anacharsis, norėjęs ešas susipažinti su Graikų papročiais.

6) Herod. IV. 36.

7) „Kulti-trypti“, „Aušra“, 1886 m.

8) Herod. VII. 75.

9) Kada Kserksės iš Azijos atėjo į Thrakiją ir ant lygumos pas D-risko pylį apsisutojęs, liepė savo kareivius suskaiyti, randame ten paminėtus teip-gi Thrakus (Herod. VII. 75): „Thrakai ejo kariumenėje ant galvų lapines (alopeke'as) dėvėdami, vilkėdami kitelius (kitonas), iš viršaus margoms skraistėmis apsisuopę, ant kojų ir apie blauzdas iš elnio skuros čebatais avėdami, prieg tam turėdami šaudykles ir skydas (peltas)-ir mažus diegius (egcheiridia) „Liet.-thrak. Studijos, p. 102).“

10) Anab. VII. IV. § 4.

Thrakai gyveno. D—ras Basanavyčius paduoda daug išgalių apie drabužius mūsų prosenuolių: „Thrakai—sako jis—margas skraistes nešiojo ir turėjo didėi mėgti margus rubus nešioti, nei Aiskylius apie genį (upupa, epops) sako, jis nešiojās thrakiškus šarvus (pteroton ornin en Thrassē pantenchia). Jog ir Thrakai (kaip kad Lydai, Phrygai ir k.) mėgo aukso rubus dėvėti, galima numanyti iš to, jog jie auksinius šarvus nešiojė, žirgų plėškes ir kamanas auksu ir sidabru dabindavę. Toliaus pas Thrakus ir Trojėnus randame minavotas akstis su aukso rinkemis, sidabru kaustytus kardus, prie diržų auksines sagtis, auksu ir sidabru kaustytus skydus, dailias aukso kupkas, kuriomis vyną gerta” ir tt. „Šiadien galime lengvai išreikšti sau dvasioje, kaip išveidėjo senovės Lietuvis, aukso guzikais segiotus rubus segėdamas, kepurę, rubus ir tt. aukso skardelėmis apsagiotus dėvėdamas. Toki margi, geltoni, arba vėl raudoni rubai, auksu apstingai apipuosti, turėjo žibėte žibėti ir labai puikiai išveidėti. Nuo tų žibančių rubų, lietuviški bajorai, karalukai ir t. l., dar senovės Thrakijoje gyvenant, vadinosi Žibutyčiais (Zibuthides)—o jų moters—Zibutyčėmis. Iš ko patirti gauname, kaip yra jau senas mūsų žibonas ar žiponas ir žiponė, ir jog jau ir tuomet tuos žibančius rubus žibonais, žiponais vadinta!” „Vienoje dainoje girdime, brolelis nukala aukso stalą, o vistoriškos žinios tvirtina, senovėje sidabrinis stalus turėta. Teip lietuviškų Gėtų (šios dienos pri—dunojinėje Bulgarijoje gyvenusių) karalius Drumikaitis viešino karalių Lysimachą (apie 292 m. pirm Kr.) ant sidabrinų stalelių, o vynu girdė iš sidabrinų ir auksinių kupkų. Dar gilioje senovėje Mažojoje Azijoje ir senovės Thrakijoje, teip turtingose žemėse gyvenant, galėjo turėti proseniai mūsų ir aukso inkarėles bei aukso irklus prie laivų, ir paauksintus viršuje bromus, sidabrinus vartus ir „sidabrinus tiltelius” su „aukso sijalėmis”, „aukso” ir „sidabro dalgožius” ir k. daiktus, kuriuos lietuviškos dainos minavoja. Kaip šios dienos vyskupai paauksuotas, teip senovės Lietuvos žėrėjai (kunigai, hierėus) turėjo auksines lazdas, o šventinyčios senovės arba krusoms turėjo teip—gi ne menkus turtus dievams aukautus surinktus. Aukarai turėjo buti auksu dabinti, aukavimo rykai—auksiniai. Teip pasakojama, kada Bulgarų caras jėmęs vieną krusonį lietuviškų Thrakų, žinyčios tarnai drauge su senuoju žėrėju ir su visomis knygomis bei aukavimo auksiniais peiliais išbėgo šiaurės link per Dunojų į Rumunų žemę. Patsai jau kunigų varda: žėrėjas rodo, jo gei senovės dievų tarnai žėrėjo ne vien dorybėmis dvasiškėmis, bet ir rubus auksu žėrinčius vilkėjo, ypačiai šventinyčiose aukaudami ir maldas atlikdami”<sup>1)</sup>.

Kas link Thrakų militariškos drutybės, galime užtėmyti, kad Sitalkis, karalius Odrysų, antpuolė ant Makedonijos 429 m. pirm Kr. g. vedinas 150.000 kareivių, kurių 50.000 buvo raiteliai<sup>2)</sup>; rods jo armija iš dalies susidėjo iš Pajonų, kurių šalyj buvę daug aukso randama, kurį net lytus iš žemės išplaudavę<sup>3)</sup>. Strabonas<sup>4)</sup> militarišką tautos spėką savam laikui skaito ant 215.000 kareivių — 15.000 raitelių ir 200.000 pėstininkų. Stoka vienybės, apie ką Herodotas nupasakoja,

- 1) „Ziponas bei Ziponė”, p. 17-18; 26-27; 27-28.
- 2) Thucyd. II. 98.
- 3) Aristot. De mirabilib. auscult. Pars I, p. 704.
- 4) VII. Fr. 48.

traukėsi toliaus, ir buvo šaltiniu patenkančios silpnybės. Vėliaus Thrakai suteikdavo Graikams kareivius ant algos ir nevalninkus. Tarpe thrakiškų pajuriuose karalių ir vadų Graikų naujokynuose neretai įvykdavo susigentinimai per ženybas, bet toliaus nuo jurės gyvenantieji Thrakai nė kiek nesuminokstėjo net Tacito<sup>1)</sup> gadyneje, jie pasiliko tokiais, kaip kad juos Herodotas buvo aprašęs 500 metų pirm to.

Thrakai platumų, nors nemažiaus linkę į karę, tačiau buvo daugiaus žemdirbiais ir netiek svetur grobdavo, kaip kad kalnėnai. Thrakų valdymieras savo gentkartę sakė paeinant nuo dievo, kurį Graikai vadino Hermės, o kurį jis garbino skyrimai nuo savo gentainių, kartais net aukaudamas žmonių aukas. Jis piešdavo savo kuną<sup>2)</sup> ir moteris, kurios jam priklausė; tatai buvo privilegija jo kiltos kilmės: jis pirkdavo savo moteris nuo anų tėvų, ir pardavinėjo savo vaikus svetimams pirkliais; jis laikė sau užgėdą apdirbinėti žemę, garbės gi darbu buvo karė ir plėšimai.

Strabonas sako, kad Thrakų tauta susidėjo iš 22 genčių<sup>3)</sup>, ir be abejonės jas išskaitė vardais, bet ta dalis jo veikalo prapuolusi yra. Herodotas pats pamini 18 genčių: Bessai<sup>4)</sup>, Bissaltai<sup>5)</sup> Bistonai<sup>6)</sup>, Brygai<sup>7)</sup>, Kikonai<sup>8)</sup>, Krobyzai<sup>9)</sup>, Dersajai<sup>10)</sup>, Dolankai<sup>11)</sup>, Edonai<sup>12)</sup>, Gėtai<sup>13)</sup>, Nipsajai<sup>14)</sup>, Odomančiai<sup>15)</sup>, Odrysai<sup>16)</sup>, Paitai<sup>17)</sup>, Sapajai<sup>18)</sup>, Šatrai<sup>19)</sup>, Skyrmiadai<sup>20)</sup>, ir Trausiai<sup>21)</sup>. Hekatajo fragmentuose randame 12 ar 13, iš kurių tiktai Šatrai ir Krobyzai yra paminėti per Herodotą, o kiti vadinasi: Bantii, Darsii, Datylepti, Desili, Disorae, Entriabae, Satrocentae, Sindonaei, Trisplae ir Trizi. Iš šitų Darsii gali buti Herodoto Dersaei, bet visi kiti turi naujus vardus. Thukydidis pridėdā dar: Dii (—Dai ar Daci), Treres, ir Tilataei; o Strabonas — Brenae, Korpili, Maedi ar Mysi, Sinti, ir Triballi. Plinius padaugina skaitlių dar daugiaus kaip dviem dešimtimi vardų: Aorsi, Benae, Bottiaei, Brysae, Caenici, Carbilesi, Carbiletae, Clariae, Coeletae, Densiletae, Digeri, Diobessi, Drugeri, Elethi, Gaudae, Hypsaltae, Moriseni, Priantae, Pyrogeri, Selletae, Sithonii, ir Thyri<sup>22)</sup>. Jis teip—gi užtėmija, kad gentės dalinasi kartais į mažesnes skeveldras, kaip Bessai, kurių vardu vadinosi daugelis kitų genčių. Jo suskaitoje be abejonės atsitiinka atkartojimai, kaip Carbilesi, Carbiletae, — Digeri, Drugeri, — ir thrakiškas budas tulų genčių abejotius yra, pav. Bottiaei; bet šiaip ar teip imant, vardai bent 50 thrakiškų genčių mums žinomi yra. Tarpe kitų svarbesnėmis senėse gadynėse buvo: Gėtai, Trėrai, Odrysai, Triballiai, ir Odomenčiai, kuomet Dakai ir Moesai galiaus įgyjo persvarą.

1) Annal. II. 66; IV. 46.

2) Cicero, De Officiis, II. 7 „Barbarum compunctum notis Threiciis”. Plutarchas (De sera Numin. Vindict. c. 13, p. 558) kalba, lyg tiktai moterų kunas Thrakijoje buvęs piešiamas, dėl nukorojimo moteriškos lyties už Orpheaus užmušimą!

3) VII. Fr. 46.

4) VII. 111. 5) VII. 116. 6) VII. 110. 7) VI. 45. 8) VII. 110. 9) IV. 49. 10) VII. 110. 11) VI. 34. 12) VII. 110. 13) IV. 93. 14) ibid. 15) VII. 112. 16) IV. 93. 17) ibid. 18) VII. 110. 19) ibid. 20) IV. 93. 21) V. 3.

22) Hist. Nat. IV. 11.

(Toliaus bus.)

**Pajieszkajimai.**

Pajieszkau savo trijų pusbrolių Antano, Juozo ir Kazimiero Poczkų, iš Szirvėnų kaimo, Ilguvos par., Naumiesčio pavieto, Suvalkų gubern. Antanas 20, Juozas 12, Kazimieras 10 metų, kaip Amerikoje. Gyveno Scranton'e, pasiaus Wilkes-Barre, Pa. Atkeliavau iš Lietuvos ir labai norėčiau susizinti. Kas iš brolių lietuvių apie juos žinotų, arba jie patys, teiksis suteikti man žinią ant adreso:

Agota Poczkytė,  
18 Collings str.,  
Wilkes-Barre, Pa.

Pajieszkau savo dėdžių Antano ir Motiejaus Bendoraiczių, iš Vartų kaimo, Mikaliszkie vascziaus, Marijampolės pavieto, Suvalkų gubern., 30 metų jau kaip iš Lietuvos, pirmiaus gyveno Gilberton, Pa. Labai norėčiau su jais susirasztyti, delto jie patys ar apie juos zinanti, teiksis pranešti ant szio adreso:

Jonas Gruodis Albert Buildings  
Larkfield Blantyre Scotland.

Asz Motiejus Kamandulis pajieszkau savo brolio Baltraus, iš Vilnaus gubern., Trakų pavieto, Onuszkų volosties, Dusemėnų parapijos, Zilinciszkų kaimo; jau bos 9 mėnesiai, kaip atvažiavo į Ameriką. Jisai pats ar kas kitas teiksis duoti žinią ant szio adreso: M. Kamandulis,  
525 E. 13-th str. New York City.

Pajieszkau savo pažįstamą, Joną Rutkaucką, Suvalkų gubern., Marijampolės pav., Pilviszkų parapijos, kaimo Grėeszų. Meldziū atsiszaukti ant szio adreso: Mike Gaitson,  
Fox 170 Canonsburg, Pa.

Pajieszkau savo brolio Jono Dumso, pirmiaus gyvenusio Waukegan, Ill; ir pažįstamo draugo Antano Szvegždos gyvenusio pirm 2 metų E. St. Louis, Ill., 471 Collinsville Ave. Abudų paeina iš Simbogolos Sziaulių pavieto. Jie patys arba kas apie juos zindami teiksis duoti žinią ant szio adreso: D. Dumsza,  
109 N. 7-th str. Brooklyn, N. Y.

**REIKALINGAS**

Jaunas vaikas iš Plymouth, Pa. nuo 15 iki 18 metų, mokintis aptiekorystės amato. Gera mokestis ant pradžios. Dasizinkite pas:  
R. D. Williams 2 E. Main str.  
Plymouth, Pa.

**TEATRAS! TEATRAS!**

Bostono Lietuviszka Teatraliszka Dr. perstatys ant scenos dramą 5-se aktuce „Ponai ir Mužikai“ ketverge 34 dieną Rugsėjo (Septeber) szietų ant Turn Hall 29 Middlesex str. Boston, Mass. Paveikslas tas yra iš gyvenimo artojų baudžiaivos laikuose, todėl kaip vyrizskiems teip ir moterizskoms yra labai naudinga pažvelgti į to laiko ponus per ką jie laikė muzikus. Lietuviai Bostono ir apielinkų nepraleiskite progos. Loszimas prasidės 7 val. 45 m. vakare. Teatr. Draug.

Pier 41, New York City.

Szitasėjimas prasidėjo 22 May ir eina kas utarnikas ir ketvergas kozną nedėle, ateinantis į rytinius miestus seredos pėtnyczios rytais.

Specialiszkas laikas paskirtas, dėl siuntinėjimo ir koznas agentas priduos reikalaujantiems visas informacijos.

**LIETUVISZKAS KRIAUCZIUS  
Kaz. Miliszauskas**

285 E. Market str. Wilkes-Barre, Pa. Siuva puikiausiai visokius siutus pagal naujausią madą, duoda drutą ir gerą materiją ir už pigę prekę. Telposissenus ant naujperdirba. Visi pas savo Tautietį.

**Ar raszai kur gromatas**

jeigu teip tai, pas mane gali gauti visokios popieros gromatomis. Rasi-te su visokiom grazioms kvietkoms ir su grazeis pasveikinimais ir su visokioms dainelėms ir suvisokeis paveikslais. Tuzinas 20c.

Popieros su izleidziamom kvietkom. Labai grazios. Viena 15 c.

Abrozėlei ant paveikslu altorelio, izleidziami. Vidui matyti szv. paveikslai. Po 15 c.

Szilkinėi abrozėlei po 15.

Szilkinėi pavinczavonės po 15.

Agentai gauna didelį pelną.

W. UKMANN, Box 14 Sta. W.  
Brooklyn, N. J.

**Prie visu Lietuviu, Moteriu, Vyrų, Jaunu  
ir Senu Amerikoje.**

Garsusis profesorius Ed. C. Collins, gydvtojas, prietelis beturezių, gelbėtojas serganczių nuo skausmų, kuris jau tukstanczius ypatų nuo mirties izszgelbėjo,

**AUKAUJA**

kiekvienam sergancziam savo vienatinį, naują ir geriausį gydymosi budą nuo visokių ligų ir savo turtu bei žodziū gvarantuoja

**UŽ GREITA IR  
PASEKMINGA ISZSIGYDYMA  
„KAD PASVEIKTI“.**

Tukstancziai nelaimingųjų anky, beturezių ir turtingų žmoniū izsz visų pasaulės krasztų per laiszkybę bėga prie profesoriaus Ed. D. Collins, 140 W. 34 St., New Yorke, kad pabandyti jo naujo ir pasekmingiausio gydymo ligų budo.

Del persitikrinimo czia paduodam kelis jam raszytus laiszkus:

MINERSVILLE, PA.

Per 20 metų sirgau liga, kurią įvalrus gydytojai gydė, bet nieko negalėjo nuveikti. Jauzdamasis jau arti mirties, kokiū tai budu laikrasztų radau prof. Ed. C. Collins apgarsinimą apie jo naują gydymo budą. Tuojaus pas jį nurasziau; po kelių sąvalczijų mą truputį pagerėjo ir sziaudieng jau visizškai pasveikau. Profesorius Ed. C. Collins ne tik ką mane nuo ligos izszgydė, bet ir nuo mirties izszgelbėjo. Dieve, jam užmokekie už jo stebuklingą gydymą.

F. SHUFNAROVICZIUS.

CLEAR CREEK, UTAH.

Visizškai mirtinai buvau sergantis, nes turėjau vidurinę ligą. Kencziau neapsakomai. Kiek gydytojams ir aptiekoms izsmokėjau pinigų, bet nieks nepagelbėjo. Nė vienam gydytojui jau netikėjau, bet vieną sykį persikacziau apgarsinimą apie prof. Ed. C. Collins, New York. To! gyvendama jam parasziau. Tuokart patį persitikrinau, kuomi prof. Collins yra, nes po kelių sąvalczijų jis mane vi-



Prof. Ed. C. Collins.

sizškai izszgydė, Prof. Collins gydymą galiu pavadinti stebuklu.

MARY KACZUB,

SILVER LAKE, MINN.

Su dideliu džiaugsmu pranešu, juog profesoriaus gydyklos masveikata ir jaunystės spēkas jau visizškai sugražino. Turėdama jau per 60 metų, ant sveikatos buvau nupuolus ir krutiū skaudulį turėjau. Ejau pas visokius gydytojus ir nė vienas mą nepagelbėjo. Izskaites laikrasztų apie prof. Ed. Collins, nusidriavau pas jį. Profesorius mane nauju budu per du ir puse mėnesio gydė ir sziaudien jau cziaus netik sveiku, bet tarsi, ant 20 metų jaunesniu. Su sziuom profesoriu Ed. C. Collins sudedu padėkavong už pagražinimą mą sveikates.

JUOZAS SVIHEL ir pati.

CHICAGO, ILL.

Neturiu tiek žodzių dėl padėkavojimo prof. Ed. C. Collins už jo pasekmingas gyduoles ir rodas. Nu ilgo laiko turėjau kryžiū skausmą, kad di bti nepajėgiau. Turėjau daug gydytojų, bet viskas buvo veltū. Koznas gydytojas mano ligą vis kitaip vadindavo ir nė vienas neizszgydė. Po suvartojimul-gi prof. Ed. C. Collins

Raszant pas daktarą, galit raszyt lietuviszcai, ant tokio antraszo:

**Prof. ED. C. COLLINS, 140 W. 34 St., NEW YORK.**

gyduolių, antsyk mą palengvėjo ir sziaudien esu sveiku žmogum. Kiekvienam sergancziam pritariu nusiduoti pas prof. Collins.

FR. PIETRASZAK.

**ATMINKIT!** juog prof. Ed. C. Collins tasai naujas gydymo budas yra su nieku nesulyginamas ir tik tie, kurie serga, gerai žino apie stebuklingas gydymo ir izszgydymo gyduoles.

• **DEL VISU!** Žmonių ligos sziaudien baisiai prasiplatę, o tai vis todėl, kad perka kokias patentuotas gydyklas arba eina pas bent fuzerius gydytojus ir pas tokius pagelbus meldzia. Pertat prof. Ed. C. Collins kiekvieną sergantį pas save kviczia ir praszo atsakyti ant szių užklausimų:

Ar gerai girdi?  
Ar eini niekyn?  
Ar turi neuralgiją?  
Ar tavo liežuvis czystas?  
Ar oda nieži?  
Ar esi visada nuilsusiu?  
Ar turi skaudulį galvoj?  
Ar per daug szirdis musza?  
Ar turi skaudulį ausyse ir kryžiū?  
Ar esi neramybė?  
Ar turi puslės ligą?  
Ar sergi ant nervų?  
Ar sergi gumbu?  
Ar lengvai gali dusuoti?  
Ar pilvą po valgiū skauda?  
Ar turi sanariuose gėlima?  
Ar turi ant kuno kokius nors papuskus?  
Ar turi serganczią paczią ir vaikus?

Prof. Ed. C. Collins užsiėmimas yra: Kožnam sergancziam rasztų ar asabiszcai duoti rodą ir pagal norą visizškai izszgydyti ir atnaujinti spēkas.

Prietelystė, kantrybė, inteligentiszkumas, sąjausmai, greitas prisitarnavimas, ant galo jo neprasozomas gerumas, yra priezastimi, juog ne dykai prof. Ed. C. Collins visi praminė

**GYVASTIES GELBETOJUM.**



# Kożnas Sergantis

## i labai trumpa Laika gal pasveikt.

Jeigo kuris sergate, tai mes galim duot roda, raskit pas **Dr. E. G. DRAKE**, dažiuretoja ir primvedziu gydytoju

### "National Medical Association,"

sanariu New Yorko ir Pensylvanios universitetu, kuris per 31 metų sunkiu darbu ir praktika darodie kad nera tokiu ligu ar senu ar apleistu pripazintu už neižgydumas pas vyrus, moteris ir vaikus katru jisai negaletu išgydyt.

Nes yra negalimas da kta, kad viens gyditojas galetu visus silpnumus tikrai žinoti ir juos išgydyt, del to Dr. DRAKE kožnai ligai turi atskira gyditoja. Paciento silpnumo liga bus visiems gyditojams perstatyta. Kožnas silpnumus tokiu budu turi atskira sau gydytoja, bet Dr. E. G. DRAKE su visais gydytojais visus silpnumus paduotus laiszke iszbando ir kožnam rasztu užtikrina visiszka išgydymą.



Kožnas sergantis rasztu apturi užtikrimimą jog isz savo ligos bus išgydytu. Sergantis kreipiantis i musu namą uzsimoką tik wieną syki, neadbodamas ant to, kiek laiko jis tų tures gydytis.

Kad senas Medical Direktor Dr. DRAKE gal visiszka ligą išgydyti ir visada kožnam serganezem pagelbet, matyt isz raszto kur

Dr. DRAKE kožna diena gauna, isz tu pora kopiju talpinam, neturedams wietos del daugiau.

Johnstown, Pa., 18 Junius 1903.

Guodotinas Ponas Daktaras!

Kožnas kuris sergate, duodam roda, neatidiekit diena nuo dienos, tik tuojau raskikit pas Pona Dr. Drake o jis i labai trumpa cesa jums pagialbes.

Asz buvau sergantis kataru ir galvos skaudėjimu, jusu medicina mane išgyde, už ka jum labai deku. Dieve duok jam senibies ir szczęsti. Su guodone

A. SLAVA.

101 24 Ave., Johnstown Pa.

Minersville, Pa., 22. Julio 1903.

Guodotinas Ponas Drake,

Labai dieku Pons Daktare už izgydyma. Nieks negalejo mane pagialbet, jusu lekarstos siusta man per expresa izgydo mane i trumpa cesa.

Kad ne jusu medicina, asz ne žinau, kas su manim szendie but.

Su guodone

PAUL REDZYKI.

Box 140, Minersville, Pa.

Indianapolis, Ind., 12. Julio 1903.

Guodotinas Ponas Dr. Drake,

Nieks ne gal apraszit to skausmo kuri turejan kauluose, asz potrotinau daug pingu pas visokius Daktaru už dika, sirgau metus ir mysliau reikes man numirt. Iz gazetos asz dosizenojan ape Pona Daktora ir jusu Medical Association. Jusu medicina i labai trumpa ir zesa mane pastate ant koju, už ka jum labai grazi dieku. Asz rekomendavoju i jus instituta wisiem mano pažistamem ir prieteliam.

Su guodono

JUW KANAY su familja.

jeigo kuris sergate, tai nie atidekit diena nuo dienos bet nusiduokit laiszku ar asabiszka prie NATIONAL MEDICAL ASSOCIATION o paaiszkinimus Lietuviszkoj kalboj gausite. Wieno laiszko usztektinai, jeigu jame savo ligą prideranozlai apraszisit. Raszykit mums Lietuviszka, ar kokia jus kalba norit.

**VALANDOS PRIEMIMA:** Kožna diena nuo 10 iki 1 val. ryte ir nuo 2-5 po pietu. Nedieliomis nuo 10 iki 1 val. ryte. Gromatas meldžiam ant szio antraszo siusti:

**Dr. E. G. DRAKE** Viriausias gydytojas **National Medical Association**  
34 WEST 26 STREET, NEW YORK.

### Lietuviu užeiga.

Geriause užeiga dėl lietuvių isz viso miesto. Prilaikau visokius gėrymus, kaipo tai: Alų, Arielką, Likiera, Vyną ir visokius Cigarus pirmos klesos, taipgi siuncziu pinigis i visas dalis svieto. Pardūdu Laiyakortes ant visų linių. Apart to dū du kiekvienam prieteliszka rodą.

Nepamirskite atsilankyti reikale **Petras Lipavyczia.**  
LUZERNE, LUZ. Co. PA.

### Temykite!

Geriausia užeiga dėl Lietuvių, puikiausias alus, vynas, sznapsas, cigarai ir t. t.

Siuncziu pinigis in visas dalis svieto, greitai ir pigei. Taipgi parduodu laiyakortes ant visų greicziausių linių. Keliaujanczius in užrubezių pasitinka New Yorke ant dypo ir nugabena ant laivo be jokios turbacijos.

**JOHN SKRITULSKY**  
26 Broad Str. New Britain, Conn.

### HOTELIS Jurgio Rekaus,

318 Cor. Market & Sherman Str. WILKES-BARRE, PA.

Geriause užeiga dėl lietuvių isz viso miesto. Prilaikau visokius gėrymus, kaipo tai: Alų, Arielką, Likiera, Vyną ir visokius Cigarus pirmos klesos.

### Puikiausias dirbėjas laikrodzių Isidor Glou.

Parduoda laikrodzius sieninius ir kieszoninius vyriazkus ir moteriazkus, ziedus, bransoletas, apikas ir visokius auksinius daigtus, telptgi uzlaima jų taisymu. Viskas už pigiausia prekę.  
102 Main st. Plymouth, Pa.

### LIETUVISZKA KARCZIAMA

Jono Szpokaucko 62 Adams str. Newark, N. J. Užlaikau szaltą alų, skanę degtinę, o cigarai tai net kosulį stabdo. Nepamirskite vietos.

### J. Szpokauskas,

62 Adams str. NEWARK, N. J.

### AGENTAS

aspekuravojimo NAMŲ ir visokių DAIGTŲ už ugnies

### GEO. GWILLIAM, agentas.

Main str. Plymouth, Pa.

### Temykite!

Puiki muzika dėl parodų, balių, koncertų ir visokių pasilinksminimų. Gražina puikiai, už pigią prekę. Lietuviai kreipkitės prie savųjų. Vadovas **St. RINKEVICZIA**  
73 Grand tr. BROOKLYN, N. Y.

### HOTELIS K. Strzeleckio.

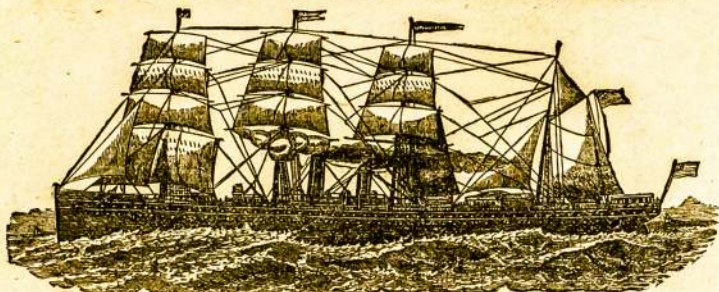
276 E. Main str. Plymouth, Pa

Užlaiko visokios degtinės, vyno, skanaus aluczio, puikiai kvapianczių Cigarų, ir reikale suteikia draugiszka rodą. Jeigu nori linksmai laiką praleist ir iszgirst skambinant ant fortepijano puikias melodijas, tai tik uzeik pas **K. Strzelecki.**

### Leon Korecki,

Malarz, Dekorator i Tapeciarz.  
276 E. Main str. PLYMOUTH, PA.

**Gerbtini Tautiečiai!**



Turiu už garbę pranešti visiems lietuviams, jog apsiemiau agentyste ant labaigerų linijų. Taigi parduodu laivakortes ir siunčiu pinigus į visas dalis svieto. Užtikrinu jog su, nuo manęs pirktoms laivakortėms pervaziuosit didmarį per 8—9 dienas. Nusiunčiu pinigus į Lietuvą ir į kitus krasztus pasaulės, labai greitai.

Prigulincias dalis arba pasargas lietuvoje atimu ir padarau paliudyjimus arba aktus ir be jokios turbacjos. Turiu labai czystą ir puikią užėigą dėl svetelių, užlaikau vyną alų, degtinę ir kitokius gėrymus, kurie žinau patiks dėl lietuvių ir ne prabaszczius nepaniekytų. Su guodone Kazi. Baltrukonist

Adrisuokit sziteip: **CHAS V. BOLTH,**  
686 North Rivers Side str. WATERBURY, CONN

**Kaip iszsigydit?**

Skaudėjimą  
po krutine  
Gumbą,  
szirdies  
plakimą ir  
pagerint  
norą valgio,  
tai reikia vartot  
„GUMBO KURA“  
**Kazuno**  
„GUMBO KURA“  
yra iszbandyta  
liekarsta nuo  
minėtų ligų ir



tukstancziai  
žmonių yra isz-  
sigydę minėta  
liekarsta. Jei-  
gu nesveikuoji  
minėtoms li-  
goms, tai pri-  
siusk „Moffey  
Order“ ant  
\$1.25,  
o bus prisiusta  
per pacztą.  
Kazuno Trajanka  
beveik jau visi  
Lietuviai žino,  
kasztuoja 25 ir  
50 centų.

Adrisavok:

**L. M. KAZUNAS,** aptiekorius.  
107 S. Main str. SHENANDOAH, PA.

**TEMYKITE LIETUVIAI!**

Kurie į lietuva važiuojat. Asz W. V. Jusaitis atidariau vieszbutį po vardu „WALTER'S HOTEL“ ir Rerstauracija adara dieną ir naktį. Geriausia vieta dėl keliaujanęzių lietuvių į Tėvynę arba atgal. Mano vieszbutis yra vienas isz geriausių, nes asz nue vargszo ne nuplėsziu paskutinį centą, kaip tai žydai daro. Asz noriu su savo draugais ir vėl susieiti. Vietos pas mane yra tiek ir tiek, koznas gali pas mane patilptie, — kaip turtingas teip ir beturtėlis. Teipgi pas mane galima iszsimainyti pinigus kokius tik kas nori, laivakortes ir visokius tikietus ant visokių gelezinkelių.

Su guodone.

**W. V. Jusaitis,**

110 Hodson Street,

HOBOKEN, N. J.

**W. SŁOMINSKA,**

679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

Mano Dirbtuve tapo  
Apdowanota



**DWIEMS MEDALIAIS**

ant Kosciuszkos Paro-  
dos už rupestingą, tei-  
singą ir artistizką isz-  
dirbimą.



**KARUNŲ, SZARPŲ,  
KUKARDŲ, ROZETŲ,  
BERLŲ, MARSZAL-  
KINIŲ LAZDŲ ir tt.**

Turiu už garbę apreikszi guo-  
dotiniems Kunjgams ir guodotin.  
Draugystėms, kad asz dirbu wi-  
sus augszczius paminėtus daigtus  
Pigiausei, Teisingiausei  
ir Geriausei, nes per 30 metų  
užsiimdama iszdirbimais igijau  
geriausę praktikę ir dėl to galiu  
wiską padirbt pigiau ir geriau ne-  
gu kiti fabrikai.

Su guodone

**W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.**



**Sloveniszka--Lenkiszka Banka.**

Parduoda Laivakortes  
sz Amerikos į Europą.  
ant geriausių Laivų,  
Hamburg, Rotterdam,  
Bremen, Antwerp Havre  
Liverpool, Neapol ir tt

Parduoda tikietus vi-  
sais gelžkeliis į visus  
miestus visam sviete.

Siunčia pinigus į vi-  
sas svieto dalis greitai ir  
už pigiausią prekę. Perka,  
parduoda ir iszmaino  
visokius pinigus pagal  
dienos kursą.



Atlieka visokius reikalus senam kraszte.

GALIMA SUSISZNEKĖT LENKISZKAI.

Banka atidara nuo 8 ryto iki 9 vakare. Nedėldieniais nuo 9 iki 12 ryte.  
100½ E. Main str. **Hurwitz's,** 42 E. Market Str.  
PLYMOUTH, PA. Wilkes-Bare, Pa.

**M. ROSENBAUM**

Geriause dėl Lietuvių Agentura ant visos

**Philadelphios.**

Pardūdam LAIVAKORTES ir TIKIETUS GELŽKELIU į visas  
dalis svieto, ir ant visokių linijų. Turim susineszimus kiek-  
vienoj' dalyje svieto ir siunčiam pinigus greitai ir pigei.

Susisznekam visokiose kalbose. Pinigus priimam ban-  
kon ir iszmainom. Visame dūdam prieteliszką rodą.

Mūsų Offisas **609 South Third str. PHILADELPHIA, PA.**